

DARBININKAS

XLI NR. 64

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RU GSEJO - SEPTEMBER 7, 1956

Redakcija — Glenmore 5-7281
Administracija — Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

Vysk. Matulionis dabar Birštone

Gauta patikimų žinių iš Lietuvos, kad vysk. T. Matulionis, grįžęs iš Sibiro, apsigyveno Birštone, bet dėl susilpnėjusios sveikatos net negalės šv. mišių laikyti.

Vysk. V. Ramanuskas gyvena pas Msgr. Kuodį Zemaičių Naumiestyje.

Kun. Vl. Požėla grįžta iš Sibiro į Lietuvą.

Kun. J. Marcinkus ir kun. S. Telksnys taip pat turi daug vilties greitai grįžti.

Kun. Juozapavičius paskirtas Šiaulių šv. Jurgio parapijos klebonu ir dekanu.

Kun. Mažonavičius klebonauja Šiaulių šv. Petro ir Povilo parapijoje.

Kun. J. Latvėnas ir kun. dr. Kliausis yra toje parapijoje altaristai.

Kun. Edv. Simaška yra altaristu prie Šiaulių šv. Jurgio parapijos.

Kun. Kleiba, buvęs Kužių klebonas, vėliau eidamas Lygumų klebono pareigas 1948 m. mirė. Dabar Lygumuose klebonauja kun. Sirūnas.

Mirė kun. dr. Šova, pradėjęs Šiaulių šv. Petro ir Povilo bažnyčios atstatymą ir privedęs iki pašventinimo.

Radviškių klebonauja kun. D. Valančius, Kurtuvėnuose kun. Radzvilas.

Kun. Staikavičius, Kauno šv. Antano parap. klebonas, ir kun. M. Gylis, Kauno Prisikėlimo parapijos klebonas, paskirti kunigų seminarijos profesorais.

Kun. Justinas Lapis, buvęs Šiaulių šv. Jurgio parapijos klebonas, dabar yra prie tos parapijos altaristu, 1957 metų kovo mėn. švęs savo 50 metų kunigystės jubiliejų.

● Prel. Ignas Starkus sunkiai susirgo ir suparalizuotas yra paguldytas Elisabetho Alexian Brothers ligoninėje 655 East Jersey St.

PRANCŪZIJOS KOMUNISTAS LIURDE

Nicoje, Prancūzijoje, Louis Olivari buvo komunistų ratelio pirmininkas. Jį ištiko nelaimė — suparalizuavo jam visą dešinę pusę. Jį ėmė gydyti ligoninė, kurioje jis buvo elektrotechnikas. Po dviejų — trijų mėnesių, kaip jis pasakojo laikraščiu "Par.s Presse", jo sveikata negerėjo. Jam paratar ligoninės kapelionas keliauti į Liurdą. Jis atmetė mintį, bet paskiau persigalvojo ir nuvyko. Liurde jis nusileidęs į šaltą vandenį, kur buvo ir vienas aklas vaikas. Tas vaikas buvo čia jau penktas kartas ir jo besimeldžiančios lūpos jam padariusios tokį įspūdį, kad jis sušukęs: "Dieve, jei esi, padėk šiam vaikui, kuriam pagalba labiau reikalinga kaip man". Kai tik tuos žodžius jis pasakęs, jis pasijutęs nusilpęs, ir jį ištraukė iš vandens. Atsigavęs jis pasijutęs galįs vaikščioti ir vartoti savo dešinę ranką.

Gydytojai sako, kad galėjo jam pagelbėti šalto vandens šokas, jei jis buvo paralizuotas tik neurozinio būdu. Bet jis tiki stebuklu. Nuo jo dabar pasitraukę visi buvę draugai komunistai.

● Metro - Goldwyn - Mayer sukla filmą iš Mau-Mau sukilimo Kenya. Vienas iš aktorių bus ir Winston Churchillis.

● Darbo švenčių metu keliuose žuvo 424, taigi mažiau, nei buvo laukta, 56 asmenim.

SEN. GEORGE atsivaiškina vykdamas Europon, į Natol.

KULKOS VIETOJ DUONOS

Rytų Pakistane į sostinę atžygo minią išalkusių žmonių, prašydami ryžių. Nuo pasakutinių potvynių kaimuose trūksta maisto. Policija juos sutiko šūviais. Penki užmušti, dvidešimt sužeista.

● Amerika pristatys Indijai javų pusketvirtą milijonų tonų, už 360 milijonų dolerių. Du trečdaliai tos sumos laikomi paskola Indijai.

OLIVER SPRINGS, Tenn, tvarko atstato kariuomenę. Vedamas tarytį vienas iš dalyvavusių muštynėse su negrais.

Dėl ko partijos kovoja dabar

Rinkimų kova jau eina. Stevensonas puolė rolyje. Eisenhoweris ir kiti respublikonai ginasi savo pozicijoje.

Ginčas tuo tarpu eina dėl taikos ir karo.

Stevensonas kaltino respublikonus, kad jų vadovaujamas laisvasis pasaulis pralaimėjo šaltąjį karą. Pasisakydamas už taiką, ragino susilaikyti nuo naujo šaukimo į kariuomenę.

Prez. Eisenhoweris spaudos konferencijoje atsakė, kad dabar vakarų padėtis esanti stipresnė nei 1953. O respublikonų spauda kaltina demokratų, kad jie ištūmė Ameriką keturis kartus į karą, kad demokratų tai esanti "karo partija".

Kitas ginčas dėl pavergtųjų apleidimo.

Demokratų savo platformoj kalbino respublikonus, kad jie sulaužė "išlaisvimo" pažadus pavergtiesiems. Dabar respublikonų tautinis komitetas išsiuntinėjo pareiškimą, kad demokratų kaltinimas esąs nesąmonė. Esą prezidentas ir valst. sekretorius pakartojęs nusištatymą nepripažinti dabartinės padėties rytų Europoje ir visom taikiom priemonėm veikti, kad gel. uždanga būtų

Demilitarizuota sritis Vokietijoje?

JĄ VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ SIŪLYS UŽ VOKIETIJOS SUJUNGIMĄ

Vokiečių laikraštis "Der Abend" rugsėjo 4 paskelbė, kad Vokietijos vyriausybė sutinka padaryti Vokietijoje demilitarizuotą zoną, jeigu už tai Vokietija bus sujungta.

Nuo dabartinės sienos tarp Vokietijos ir Lenkijos toji zona turėtų eiti Vokietijos pusėje. Vokietijos kariuomenė būtų attraukta iki Reino upės. Ši projektą Vokietijos vyriausybė

įteiksianti Amerikai, Anglijai, Prancūzijai ir Sovietams ir prašysianti konferencijos tam reikalui apsvastyti.

Dabartinis Vokietijos planas yra panašus į Anglijos min. pirm. Edeno planą, kurį jis buvo pateikęs 1955 Ženevos konferencijoje. Spėjama, kad planas turi palengvinti Vokietijos vyriausybės padėtį ir viduje prieš rinkimus ir opozicijos

sukurstytiem vokiečiams parodyti, kad tokis taikngas planas Vokietijai sujungti vis tiek bus Maskvos atmetas.

Riaušės tarp baltų ir juodų

Riaušės tarp baltųjų ir juodųjų kilo pereinant savaitę Texas ir Tennessee valstybėse. Teismo sprendimu, Clintone, Tenn., į mokyklą buvo priimti 12 negrų. Antradienį ir trečiadienį baltieji juos piketavo; minia surengė demonstracijas, daugė automobilius, kuriuose važiuo negrai, negrų gyvenamųjų vietų buvo susprogdinta bomba, o vienas negras paleido šūvį ir užpuolikus. Panašiai riaušės kilo Mansfield, Texas, ir kitur.

Buvo iškviesta kariuomenė su tankais; buvo uždrausti susirinkimai, gatvės susigrupavimai, radijo garsiakalbiai gatvėse; sustabdytas judėjimas per Clinton miestą ir pasuktas

apie miestą. Apie 40 žmonių suimta. Neramumai apėmė devynias pietines valstybes.

Vietinė valdžia stvoja griežtai už teismo nutarimo vykdymą — kad toje pačioje mokykloje būtų baltieji ir juodieji drauge. Sargyba lydi juoduosius į mokyklą. Prezidentas Eisenhoweris išpėjo, kad būtų vengiama griežtumo ir kad būtų apsieita be fed. valdžios įsikišimo.

POPIEZIUS ĮSPEJO

Popiežius Pijus XII pasakė kalba per radiją Vokietijos katalikams ir išpėjo dėl koegzistencijos su komunistais apgaulės. Pagrindinė ir būtina sąlyga — kad bažnyčia turėtų teisę rūpintis savo bažnyčios nariais ir jiems skelbti Jėzaus Kristaus mokslą. Popiežius suminėjo, kad paskutiniiais metais bažnyčia išgyvenusi didžiausius persekiojimus.

Popiežiaus žodžiai vertinami kaip atsakymas ir oficiali Sovietų atstovo prisistatymą Vatikanui atstovui Italijoje prieš vieną savaitę.

NINA TEISME NEPASIRODE

Nina Ponomareva, 27 metų, sovietų rutulio stūmimo meistrė, padarė Londone tarptautinį skandalą. Ji krautuveje nudžiovė penkis kepuraites už nepilnus 5 dol. vertės. Buvo sučiupta ir patraukta į teismą. Sovietų atstovybė mėgino išspausiti iš Anglijos vyriausybės, kad pritaikytų Ninai diplomatinę neliečiamybę ir paleistų, bet anglų vyriausybė atsakė kištis į teismo sritį. Ketvirtadienį turėjo būti teismas. Bet Nina ir atstovybės žmonės teisme nepasirodė, palikdami 14 dol. užstatą. Sovietai, protestuodami, kad anglai jų sportininkus provokuoja ir elgiasi nedraugiškai, išvyko iš Anglijos. Nina dar palikta atstovybėje. Policija jos negali iš ten išgauti ir pristatyti teismui. Esą vyriausybė įsakiusi policijai užmerkti akis ir daugiau Ninos "nematyti".

EUROPOS SPAUDA PASKELBĖ IR Vatikano pareigūnai patvirtino naujus ženklus, kaip Maskva mėgina užmegzti santykius su Vatikanu. Toks naujas ženklas — tai Sovietų atstovo Italijoje vizitas pas Vatikaną atstovą Italijoje Mons. Ficetą. Sovietų atstovo pareigas einaš Pogidajevs pasiprašė ir buvo priimtas rugpjūčio 21. Maskva tuč tuojau paskelbė, kad to vizito tikslas buvęs įteikti Vatikanui atstovui Sovietų vyriausios tarybos (parlamento) atsisaukimą ir pasaulio parlamentu nusiginklavimui paskubinti ir Sovietų pareiškimą Sueso kanalo klausimui išpresti.

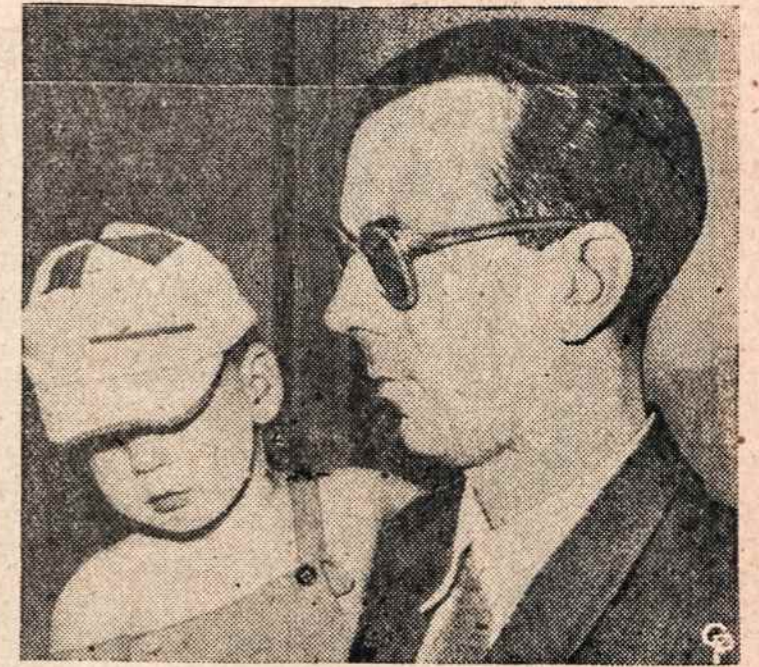
Vakarų spauda tuojau atkreipė dėmesį, kad Pogidajevs atsilankymas pas Vatikaną atstovą diplomatijoje buvo nepaprastas, prasilenkęs su diplomatinės tradicijom, Viena, jis kreipėsi į diplomata tuos valstybes, su kuria Sovietai neturi diplomatinių santykių. Antra, Sovietų diplomatas savo rangu yra žemesnis už popiežiaus nuncių ir su juo diplomatiniai santykių negali turėti. To nepasė sovietinis atstovas. Bet prasilenkimo su diplomatija fakto neslepė nuo viešumos Vatikanui atstovas.

Tas Maskvos oficialus žygis buvo paruoštas eilės neoficialių žygių.

Sveicarų laikraštis "Die Tat" kreipia dėmesį, kad pernai žiemą ir šiemet vasarą

NINA PONOMAREVA.

JAMES GROVES, pirmasis britų ambasados Kaire sekretorius su sinuimi. Jis kaltinamas šnipinėjes anglo naudai.

NASSERIS NESAKO NEI TAIP, NEI NE

Egiptas kalbasi su Australijos min. pirm. Menzies vadovaujama penkių komisija nuo pirmadienio. Komisija pateikė jam 18 valstybių siūlymą duoti Sueso kanalui tarptautinę kontrolę. Egipto prezidentas Nasser'is atsakė nuo kanalo sutarptautinimo, bet jis sutinka, kad kanalu galėtų naudotis visos tautos. Jis penkių komisijos projektą neatmetė, bet siūlo savo pakeitimus.

Nasseris neužtrenkia derybom durų, vaišina komisiją

Anglijos iniciatyva Sueso klausimas buvo svarstomas Nato konferencijoje rugsėjo 5. Anglijos — Prancūzijos nusistatymą stipriai parėmė Belgijos Spaakas, sakydamas, kad nereikia pasiduoti Egipto grasinimam. Tačiau apie Nato konferencijos kokių nutarimus n eko neskelbiama.

Kipro saloje Anglija sutelkė daugiau kariuomenės. Pirmuosius dalinius į Kipro salą atgabeno ir Prancūzija. Atsakydamas į tuos pasiruošimus, Egiptas

delsia laiką ir leidsia susidaryti išvada, kad susitarti galima. Amerikoje optimizmo daugiausia.

Prezidentas ir valstybės sekretorius tai pabrėžė. Tik pastebėjo, kad reikia tinkamai pagerbti Nasserį ir Egipto reikalus.

Anglija daugiausia susirūpinusi.

Min. pirm. Edenas pareiškė baimę, kad Amerika per šviesiai žiūri į Sueso konfliktą. Ypačiai jautriai Edenas priėmė prezidento Eisenhowerio atsisakymą pasakyti savo nuomonę dėl Anglijos ir Prancūzijos karinių jėgų stiprinimo. Taip pat Amerikos užuomina, kad Sueso klausimas galys būti svarstomas Jungt. Tautose, kelia Edenui baiminimąsi, kad Amerikos politika galinti nutolti nuo Anglijos ir Prancūzijos.

Anglijos iniciatyva Sueso klausimas buvo svarstomas Nato konferencijoje rugsėjo 5. Anglijos — Prancūzijos nusistatymą stipriai parėmė Belgijos Spaakas, sakydamas, kad nereikia pasiduoti Egipto grasinimam. Tačiau apie Nato konferencijos kokių nutarimus n eko neskelbiama.

Kipro saloje Anglija sutelkė daugiau kariuomenės. Pirmuosius dalinius į Kipro salą atgabeno ir Prancūzija. Atsakydamas į tuos pasiruošimus, Egiptas

tas aliamavo savo kariuomenę ir įsakė jai būti pasiruošusiai atremti puolimą.

IZRAELIO SKUNDAS

Izraelis atėjo į Saugumo Tarybą su skundu, kuriame kaltina Egiptą, kad jo pažadais laikyti kanalą atvirą visom tautom, negalima tikėt, nes jau nuo gegužės Egiptas nepraleidžia eilės laivų į Izraelį.

● Egiptas pasiskelbė Amerikos, Sovietų ir Vokietijos laikraščiuose, kad ieško uosto reikalui techniku. Jūs pasiūlė ir išsiuntė Sovietai, amerikiečių unija atsakė, kol dėl to neturi direktyvų iš vyriausybės.

● Sovietų spauda puola gen. Twiningą, aviacijos viršininką, kad jis rengias naują karą. O dar neseniai jį buvo pasikvietę į svečius.

● Prancūzai suėmė Alžire leitenantą L. Guerrab, kuris buvo kom. laikraščio redaktorius, o nuo 1955 vadovavo komunistam sukilėliam Alžire.

● Geriausiai apsirėngusių Amerikoje vyrų siuvėjų sąjungos pirmininkas James Scallio rado 10. Tarp jų pirmoji vieta skiriam Eisenhoweriui.

● Vokietijoje lankėsi ekskursija iš Sovietų autobusu. Kišenpinigų dienai jie gavo tik po 7 markes (nepilnus 2 dol.).

KO SOVIETAI NORI IŠ VATIKANO?

Maskvos atstovas Italijoje padarė vizitą Vatikanui atstovui Chrusčiovas noris vizito ir konkordato.

Maskvos atstovas Italijoje padarė vizitą Vatikanui atstovui Chrusčiovas noris vizito ir konkordato.

kai kurie katalikų mokslininkai, kurie turi ryšius su Vatikanu sluoksniu, susipažinimo tikslais vyko į Sovietus. Maskvoje jie buvo priimti bosų Bulgano, Chrusčiovo, Mikolajano ir kt. Po visų apsilankymų buvęs pasklides gandas, kad Chrusčiovas noris audienicijos pas popiežių ir kad galys būti pasiūlymas sudaryti konkordatą tarp Sovietų Sąjungos ir Vatikanu.

"Tačiau Vatikanas — sako "Die Tat" — niekada nepaliko jokios abejonės, kad "santykiams su normuoti" yra sąlyga — garantuoti religijos laisvę Rusijoje ir rytų Europos valstybėse.

Atsižvelgiant į kai kurias demonstratyviai paskelbtas žinias iš katalikiškų valstybių — Lenkijos, Vengrijos ir Lietuvos, — reikia daryti išvadą, kad Maskvos vyriausybė laikosau naudingų dalykų tartis su Vatikanu. Pranešimai apie Lietuvos katalikų vyskupų pasiskyrimą, apie didelę judėjimo laisvę, palyginti su ta, kurią jie turėjo, apie katalikų parengimus Lenkijoje (Censtachavas), apie arkivyskupo Groesz paleidimą Vengrijoje, apie tam tikrus palengvinimus

katalikų bendruomenėm pačioje Rusijoje, — visi tie paskiri pranešimai, kurie per eilę mėnesių eina vienas po kito, rodo sąmoningą siekimą — sudaryti pagrindą santykiams su popiežium.

"Nėra lengva išaiškinti — sako "Die Tat" — šio sėkimo motyvus. Iš vienos pusės tai tas pats ofenzyviniis "realizmas", kuris Stalino įpėdinius paskatino kviestis Adenauerį į Maskvą. Iš kitos pusės nereikia išleisti iš akių, kad akiyaizdoje įvykių Lenkijoje, "Sovietai pajuto reikalą nuvertinti katalikų bažnyčios jėgos Sovietų valdomoje rytų Europoje; tą jėgą reikia kokių nors būdu neutralizuoti ir gal net įvelus į pašalbinėjimus sukompromituoti.

"Tokios įvykių eigos pavojus yra toks akivaizdus, kad jo niekas negali praleisti nepastebėjęs. Juo labiau visada puikiai informuotas Vatikanas, kurio ryšių net giliai anapus uždangos negalima nuvertinti".

Taip informuoja ir vertina šveicarų laikraštis... Sovietinis koegzistencijos noras su Vatikanu labai aiškus. Maskva norėtų ir šiuo atžvilgiu aplenkinti Ameriką, kuri diplomatinių santykių su Vatikanu neturi. Bet paskutiniai popiežiaus įspėjimai dėl komunizmo galima vertinti kaip netiesioginis atsakymas Maskvai — neigiamas.

POPIEKIUS PLUS XII savo vasaros rezidencijoje Castelgandolfo priima mergytes, atėjusias jo pasveikinti rudens šventės proga.

Krikščionių demokratų konferencija

Rugsėjo 1—2 Clevelande įvyko Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija. Nors tą savaitgalį įvyko cėlė kitų suvažiavimų, konferencija buvo gana gausi, atstovų dalyvavo 76, jaunimo 23. Konferencija sveikino vysk. V. Brizgys, prel. M. Krupavičius, prel. J. Balkūnas, prof. A. Ramūnas - Paplauskas, dr. P. V. Raulinaitis, LKDS atstovai iš Prancūzijos E. Turauskas ir A. Venskū, iš Vokietijos dr. L. Gronis ir A. Zemaits, iš Australijos J. Aranauskas, iš Kolumbijos J. Totoraitis ir Z. Garšva, iš Brazilijos kun. P. Ragažinskas ir kt. Be to, konferenciją sveikino Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga ir visos lietuvių poli-

tinės grupės Clevelande. Konferencija vedė prezidentu, kurį sudarė V. Užupis A. Repšys, V. Smulkštys, Iz. Matusevičiūtė, J. Gravrogkas ir L. Tomkus, Sekretoriata — A. Saulius, O. Stankaitytė ir L. Zemaitaitis. Šeštadienį iš ryto išklaudyta pranešimų centro komiteto pirm. Pr. Vainausko apie LKDS veiklą, dr. Vl. Viliamo apie tarptautinę veiklą ir dr. A. Trimako apie tarptautinę būklę, bei Lietuvos būsimums santykius su kaimynais. Išklaudyta pranešimų iš skyrių ir diskusijų bendra veiklos klausimais. Skyriuose veikla gyvėja, steigiasi nauji skyriai, vis didesnis skaičius lietuvių susiriša su krikščionių demokratų veikla. Popietiniame posėdy išklaudyta eilės paskaitų. Prof. Julius Gravrogkas iškėlė Lietuvos Krikščionių Demokratų uždavinius su pasiruošimu atstataučiai Lietuvai, Iz. Matusevičiūtė aktorė lietuviybės išlaikymo problemą praėyti ir dabarty, P. Starvinškas davė konstruktyvių ir konkrečių tarpgrupinio santykiavimo klausimais, Vliko pirmininkas J. Matulionis nurodė Vliko nueitajį kelią ir jo tolesnius uždavinius. Sekmadienio šv. Jurgio bažnyčioje įvyko pamaldos už žuvusius bei mirusius

Sąjungos narius ir kenčiančią Lietuvą. Pamaldų metu giedojo solistė A. Stempuzienė ir Pr. Ambrazo vedamas parapijos choras. Klebonas kun. Vilkutaitis savo pamokslė prisiminė krikščionių demokratų veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir jų reikšmę ateities Lietuvai. Sekmadienio popiečio konferencijos darbai pradėti jaunimo posėdžiu. Jis buvo itin gyvas, pilnas naujų minčių ir jaunatviško entuziazmo. Svarbesniais krikščioniško demokratiško jaunimo uždaviniams pasisakė patys jaunieji: L. Tomkus, J. Gravrogkas, O. Stankaitytė, Rimkus, Povilaitis, Bagdanavičius, A. Vedeckas ir kt. Nusistatyta jaunimo veikla dar labiau plė-

mus. Į naują centro komitetą išrinkta: Pr. Vainauskas, St. Rauckinas, dr. Vl. Viliamas, St. Lušys, A. Gražiūnas, A. Repšys, K. Kleiva, dr. K. Sidlauskas, A. Vedeckas, E. Vitkus. Konferencija suteikė centro komitetui kooptavimo teisę ir todėl bus dar įtrauktai kurie jo veiklai būtinai reikalingi nariai. Komiteto būstinė pasileka New Yorke. Čicaigoje gyvenantiems centro komiteto nariams numatyta specialios funkcijos, kaip jaunimo organizavimas, organizaciniai LKDS reikalai ir kt. Skubems reikalams aptarti numatytas statutu prezidentas, kuris taip pat veiks New Yorke. Į garbės teismą išrinkta prof. J. Gravrogkas, H. Idzelis, P. Stravinškas, kandidatai P. Balčūnas ir A. Gailiūsis. Revizijos komisijon išrinkti bostoniškiai: dr. J. Leimonas, K. Mockus, dr. P. Kaladė, prof. J. Kuod's. Komitetas, susirinkęs pirmo plenumo posėdžio, pirmininku išsirinko Pr. Vainauską. Konferencijos posėdžiams pasibaigus įvyko jaukus ir draugiškas priėmimas, kuriame be konferencijos dalyvių dalyvavo ir visa eilė svečių, kaip slovenų krikšč. demokratų Clevelande vicepirm. Sfilofoy, pulk. K. Zukas, J. Daugėla, p. Semeta, J. Sme-

tona, J. Damušis, p. Blynas ir daugelis kitų. Konferencijos visu paruošimu rūpinosi Clevelando krikščionių demokratų skvrius ir ypač jo uoli valdyba iš P. Tamulionio — pirm., P. Kloro ir P. Gruodžio. Konferencijos dalyviai iš įvairių JAV ir Kanados vietovių clevelandiškių buvo laba nuosirdžiai priimti. Vašems paruošti daug sumanumo ir širdies parodė visa eilė ponių ir panelių. Iš viso clevelandiškiai pasirodė lietuviško va šingumo aukštumoje. Konferencija visiems paliko jaukų įspūdį, atsinaujinta ir pasiryžta dar didesnei veiklai. Kita konferencija bus šaukiama po dviejų metų. Tame laikotarpy numatyta ruošti rajoninės ir paskirų kraštų konferencijos bei studijų dienos

Dalyvis

Kitose planetose negyvenama
T. Augustinas Gemelli, Milano katalikų universiteto rektorius, įrodinėja, kad išskyrus žemę, kitose planetose joks žmogus negyvena. Didysis pranciškonų mokslininkas tvirtina:

— Ne tik Senasis ir Naujasis Testamentas nekalba apie kitus pasaulius, išskyrus žemę, bet visa visuma duoda suprasti, kad Dievas parinko žmogui gyvenamą vietą žemėje, ir tik žemėje. Tai įrodo ir tas faktas, kad Jėzus Kristus gimė žemėje, prisiimdamas žmonių nuodėmes, ypač Adomo prigimtą, ją nuodėmę, ir mirė išganyti žmones, tai yra, gražinti žmones į antgamtinį gyvenimą, kuriam juos Dievas buvo sutvėręs.

— Sutvėrme buvo ekonomija, dieviškas planas, kurio centre stovi žmogus, ir gyveno su žmonėmis Dievas žmogus, Jėzus Kristus.

— Jei Dievas būtų sutvėręs kitus žmones ir juos apgyvendinęs ant kitų planetų, nebūtų logikos dieviškajame plane išganyti žmones, nes anie žmonės nebūtų iš Adomo, ir užtat neturėtų prigimtosios nuodėmės ir nebūtų išganyti Dievo tapusio žmogui. Prileisti nelogiškumą d'eviškajame plane reikštų nepripažinti begalinės Dievo Išminties.

DIENOS ĮVYKIŲ ATGARSIAI IR PAVERGTIEJI

SPAUDA

Atsilepdama į partijų nutarimus dėl pavergtųjų lietuvių spauda taip pasisakė:

Naujišnos rugpiūčio 27 randa, kad respublikonų platformoje pareiškimas dėl pavergtųjų kraštų "pusėtinai pašas" ir "nerūpestingai paruoštas". Dabartinė respublikonų valdžia paskutiniu laiku nustojęsi ir kalbėti apie išlaisvinimą. Laikraštis randa, kad "demokratų pasisakymas kur kas stipresnis". Jie pasižada ne tik "pasisakyti" už pavergtųjų išlaisvinimą, bet ir imtis priemonių.

T. Ziburiuose rugpiūčio 30 daroma iš platformų išvada, kad abidvi partijos "nedarys jokių su bolševikais susitarimų... kurie sankcionuotų bolševikišką smurtą". Laikraštis patenkintas, kad partijos "bent principu pasisakė" už pavergtųjų tautų reikalus.

Sandara žūri su nepasitikėjimu ir demokratų nutarimą, kad pavergtųjų klausimas būtų iškeltas Jungt. Tautose, nes reikalas gali užkliūti už technikinių reikalų ir neiškilti viešumon.

Komunistinė Vilnis džiaugiasi, kad respublikonų deklariacija apie išlaisvinimą virtusi nublukusių frazių kartojimu.

SEN. DOUGLAS REZOLIUCIJA

Naujišnos rugp. 27 aiškinasi su Vilnim, kuri džiaugėsi, kad sen. Douglas siūlymas Atstovų Rūmuose nepraejo. Pagal tą siūlymą laisvinimo reikalas turėjo tecti 20 mil. dol. Esą reikalas buvo svarstomas prieš pat atostogas ir nebuvo laiko prikalbinti atstovus, kad sumanyma paremtu. Laikraštis pastebi, kad "niekas didelių vilčių ir neturėjo." Tačiau jis

gailešias būti atgaivintas kitame kongrese.

KOMUNISTAI SUSIRŪPINO GRĮŽTANČIAIS
Komunistinė Laisvė rugpiūčio 28 pamatė, kad grįžimas į Lietuvą komunistų propagandai nėra naudingas. Esą kai išvyksta komunistų vadai, tai "susilpnėja veikmas". Dėl to siūlo: "reikalingi veikėjai vietoje neturėtų grįžti, bet turėtų pasilikti ten, kur gyvena, ir veikti kartu su vietos laudimiu."

GIMINIŲ BYLA DĖL PALIKIMO
Amerikos lietuvių socialistų spauda polemizuoja su Lietuvos komunistų spauda dėl Zigmo Aleksos Angariečio po jo mirties. Aleksa buvo socialdemokratas, buvo komunistas, pakliuvo į Stalino nemaionę, dabar jis "reabilituotas". Komunistų spauda stengiasi iškelti jo nuopelnus ir atvaizduoti jį šviesu. Socialistų spauda polemizuoja su komunistais, dažūs Aleksai juodna ir tirština. Toje polemikoje įdomūs faktelis, kad Aleksa dar buvo uolus socialistų veikėjas ir jau tuo pačiu metu

buvo visu savo veikimu ir nusistatymu komunistas. Antai, socialistinis laikraštis Keleivis rugpiūčio 29 aiškino, kad Aleksa nuo 1905 buvo socialdemokratų partijos eilėse; kad nuo 1908 partijos pavedimu redagavo Darbininkų Žodį, kad iš Sibiro, nuo Angaros (iš čia Angarietis) bendradarbiavo dar apie 1915 P. Grigaičio ir V. Kapsuko redaguojamoje socialistų spaudoje. O Naujišnos rugpiūčio 31 nurodo, kad 1913 Aleksa, kritikuodamas Kazimiero Būgos "Aistiskus studijus", pasisakęs prieš mažųjų tautų kalbas ir skelbęs savo tikėjimą, kad ateity visos kalbos susilies į vieną "pasaulinę kalbą". Tai komunistinė pažiūra kaip ir Stalino. Ir ta pažiūra buvo skelbiama socialistiniame Keleivyje. Taip pat laikraštis rašo, kad Aleksa būvęs imperalistinės komunistinės Rusijos šalininkas, kuriam nepriklausoma Lietuva buvusi svetima... Tie smulkūs fakteliai rodo, kaip tuo metu buvo susimaišę pačioje lietuvių socialistų partijoje socialistai ir komunistai. Tai paaiškina, kodėl toje partijoje syki buvo pasisakoma už Lietuvos nepriklausomybę, kita syki prieš Lietuvos atskėlimą nuo Rusijos.

Rugsėjo 1—2 Windsore (Kanadoje) įvyko JAV ir Kanados LFB konferencija. Rugsėjo 1 konferencija išklaudė LFB valdybos ir LFB sambūrių atstovų pranešimų apie LFB veiklą ir santykius su kitais laisvinimo bei veiksniais. Po diskusijų konferencija priėmė visą eilę nutarimų, kurių turinys toks:

Pareikšta padėka LFB valdybai už darbą ir visems LFB bičiuliams, aktyviai besireiškiantiems įvairiose visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo srityse, ypač Lietuvos Bendruomenės veikloje.

Pritarta LFB valdybos politinei linijai santykiuose su Vliku ir kitomis organizacijomis bei institucijomis. Konferencija pakartojo LFB pasisakymą už vieningą bendrą laisvinimo kovos vadovybę, kuri demokratinii būdu sutelktų visas gyvas. as lietuvių visuomenės jėgas, o kol tai bus pasiekta, konferencija pasisakė, kad LF Bičiuliai vienodai teigiamai vertina ir vertins visų organizacijų bei institucijų Lietuvos laisvinimui ir išvijos lietuviybei naudingas pastangas ir pozityvius žygius.

Konferencija pakartotinai priminė LFB nusistatymą, kad būtų sudarytos palankios sąlygos Lietuvos laisvinimo darbe bei organizacijoje pasireikšti jaunimui.

Konferencija pabrėžė reikalingumą visuomeniniame gyvenime tarpusavinius santykius grįsti teise bei teisingumu ir asmenis bei institucijas vertinti pagal jų atliktą darbą bei reikšimosi dvasiją, o ne pagal raidę ar prisimtus titulus.

Konferencija išreiškė pageidavimą LF bičiuliams ir visiems lietuviams, kad skirtų daugiau nei iki šiol dėmesio ir pastangų savosios tautinės bendruomenės organizacijai, veiklai ir lėšų telkimui, taip pat pageidavo, kad būtų intensyviau plečiamas vyresnio, sios ir jaunesniosios kartos bendravimas ir bendradarbiavimas.

Konferencija pasidžiaugė LFB valdybos įsteigta rezistencijos stipendija ir paskirtąja premija už literatūros veiklą aktyviosios lietuvių rezistencijos tema, kviesdama ir kitas lietuvių organizacijas bei atskirus lietuvius panašiu keliu dėtis prie lietuvių tautinės kultūros ugdymo ir lietuvių jaunimo mokslinimo pastangų parėmimo.

Konferencija pagyrė "I Laisvė" žurnalą ir sugestijavo LF bičiulius skirti "I Laisvė" reikalams kasmet bent po 10 dol. Idėjinei ir politinei bei rezistencinei sąmonei gyvinti konferencija išreškė pageidavimą, kad LFB valdyba pasvarstytų atitinkamo turinio studijinių dienų suorganizuvi mo klausimą. Savo nutarimuose konferencija pabrėžė savo

sol'darumą Europos LFB konferencijos nutarimams.

Konferencijai pranešimus padarė LFB valdybos sekretoriai A. Sabalis (LFB valdybos darbas), I. Mikulskytė ("I Laisvė" reikalai), dr. V. Vyngantas (generacijų bendradarbiavimo gairės), LFB valdybos pirm. J. Brazaitis (rezistencijai 15 metų), LLK pirm. V. Sidzikauskas (politinė padėtis ir laisvinimo darbai).

Rugsėjo 2 konferencija baigta Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio dalyvių trumpu pagerbimu. Solistas V. Verikaitis padainavo "Oi, neverk, matušėle", "Zemės, sauja" ir "I žygi". Dr. A. Damušis ir iš Stockholmo atvykęs J. Pajaujis papasakojo rezistencinės kovos trumpus įspūdžius, o kun. Kriščiūnevičius paskaitė maldą už žuvusius laisvės kovotojus. Užbaigiant sugiedotas Lietuvos himnas.

Konferencijoje dalyvavo 117 LF bičiulių ir 22 svečiai. Konferencijos metu dviem studentėm įteiktos Waterburio LFB sambūrio suorganizuotos stipendijos.

• Studentų Literatūros konkursas, kurį paskelbė Liet. Stud. Sąjunga, pratęsiamas iki spalio 20 d. Konkurso skirtus raštus siųsti: Liet. Stud. Sąjungos Literatūros Konkursas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

• Tiesa" rašė ir didžiavosi, kad Lietuvoje esą užtikrintas seneliam gyvenimo galas, nes esą visur pilna "senelių namų". Bet tik po poros dienų jau liepos 29 Bronius Raguotis užmiršo apie gerą gyvenimą "senelių namuose" ir piktinasi, kad "Klivilande" mirė senas lietuvių publicistas daktaras Juozas Bagdonas. Girdi, "skaudus likimas... jis užmerkė akis visų apšleistas ir užmirštas... Juo nesirūpino tie, kurie jį išviliojo iš tėvynės 1944 metais. Ne, jie imetė jį, kaip nereikalingą daiktą, į senelių prieglaudą vargai ir skurdui". Tokiais žodžiais išduoda Raguotis, kokios yra tos prieglaudų, tie "senelių namai" Lietuvoje — tai vargo ir skurdo vietos, nes Raguotis

Bagdomui ir Krėvei neduoda ramybės

Bagdomui ir Krėvei neduoda ramybės

Amerikos prieglaudų nepažįsta ir apie jas sprendžia iš tų, kurios yra Lietuvoje.

Panašiai ima aiškinti Raguotis, kad ir Krėvė buvęs užmirštas, nes "priešmas nerūpejo nei rašytojas nei jo kūryba".

Kam visa tai rašoma? Tie žodžiai skiriami Lietuvoje esantiem rašytojam ir skaitytojams. Jų akyse reikia parodyti, kad kitur Lietuviai, rašytojai ir kiti skursta. Tokiu priminimu turi būti padrasinti esantieji Lietuvoje tenkintis savo skurdžiu gyvenimu, nereikalauti ir nenorėti geresnio.

Almus

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojama turta, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas,
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norje atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR LATEST INTEREST RATE
COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
185 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured
Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Wendell Berman Chairman

Patrick J. (Sonny) McDonough President

GAMBLERS DON'T GAMBLE
ir nei jūs, kada ateinate į
INSURANCE ir REAL ESTATE
Mes pranešame mūsų naują Real Estate Division, 559 East Broadway, dabar Suffolk apskrities teistą po vienu stogu:
Real Estate Specialists
Who know S. Boston,
Dorchester and Roxbury
Lenku ir lietuvių kalba. Jūs nieko nerizikuojate, kada jūs pavadate Wendell Berman sekmingą namų pardavimą ir nebrangiai apsidraudžiate.
Wendell Berman Agency
559 E. Broadway Call Andrew 8-5078

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyta savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jo stale rasta miltelių vabzdžiam

Visai pašnekama, kas dabar Sovietų Rusijoje darosi. Vieniem Stalino nuvainikavimas atrodo nuokrypa gerojon pusėn: bolševizmas, girdi, žmoniškėja ir liberalėja, darosi vis laisviau gyventi pačioje Rusijoje ir jos pavertuose kraštuose. Kitiems rodo, kad Stalino kultą sumažinus, padidintas svoris pačio komunizmo, kuris atsiremia ne tiek vienu asmeniu, kiek viena partija.

Vidaus politikoje Sovietai tebėra išlaikę stalininį režimą: žmonių suiminėjimus, trėmimus, įtarinėjimus, jų sekimą kiekviename žingsnyje. Iki kokių kraštutinumų čia prieinama, rodo Pragos komunistinio savitraščio "Dikobrac" išrašas iš vieno buhalterio bylos. Tą buhalterį buvo pavesta sekti keliem asmenim. Štai kokie nusikaltimai jam užskaityti:

Bibliotekoje pasiskolino pasiskaityti knygą apie Bismarką; pasisakė mokas angliškai; kai buvo diskutuojamas penkerių metų planas, kosėjo; du kartus su drauge Rezidova buvo kavinėje; dažnai pasisveikina sakdamas "Labas rytas"; o ne "Lai gyvuoja darbas"; abejoja sovietų ekspedicionijai Marsą galimybe; pasakė, kad jo žmonija yra idiotų; vienam piliečiui davė amerikoniškos kramtomosios gumos; politinių diskusijų metu užmigo; sakė, kad jam būtų labai malonu paatostogauti Paryžiuje; pareiškė, kad ne šuva uodegos veltui nevizgina; jo rašomajame stale rasta kriminalinis romanas anglų kalba; abejojo rusų mokslininkų surinktais daviniais, kiek gili yra Kaspijos jūra; jo viršinininkui nusilaužius ranką, neparodė užuojautos; jo rašomajame stale rasta miltelių vabzdžiam...

Kai išlieka partija, kuriai reikalaujama dar didesnio klusnumo ir pagarbos, išlieka ir visas jos vienašalis kietumas bei siaurumas. Išlieka partinė diktatūra, kuri be prievartos niekada ir niekur laikytis negali. Kas anksčiau Sovietuose galėjo būti palaikytas tikrai nepagarba Stalinui, kaip "darbo žmonių tėvui ir žmonių genijui", dabar užskaitoma nuokrypa nuo komunizmo. Tai jau didesnis nusikaltimas. Stalinas galėjęs suklysti, būti žiaurus ir patvirkęs, kaip Chruščiovas apskelbė, nes jisai buvo žmogus. Tuo tarpu komunizmas yra idėja, gera ir neklaidinanti idėja, kaip skelbia visų šalių komunistai. Kas tos komunistinės idėjos nesilaiko ir už ją nekojoja, skelbiamas nusikaltėliu ir baudžiamas, nors valdo jau nebe Stalinas, o Chruščiovas.

Taigi negali būti ir nereikia laukti jokių didesnių pasikeitimų, kol Sovietuose laikomasi komunizmo ir vienos partinės diktatūros. Užsienio politikoje tu pasikeitimų niekur nesimato, o vidaus politikoje — tik didesnė kiek laisvė korespondencijai su užsieniu ir siuntiniam, nes Sovietų Sąjunga gauna krūvas pinigų savo subversyvinei akcijai tuose kraštuose, iš kur tie siuntiniai ateina.

Nors komunistinis laikraštis pasijuokė, kad taip smulkmeniškai pilietis sekamas, bet jisai ir parodė, iš ko gali susidaryti byla net ir už šnipinėjimą. Jei jau pilietis iš kažkur gavo miltelių vabzdžiam naikinti, kas galėtų užtikrinti, kad jisai vieną dieną negaus... bakterijų sukelti epidemijai Sovietų Sąjungoje. Žiūrėkime labai atsargiai į pagyvėjusius santykius su žmonem už geležinės sienos.

Ka Amerikos dvasininkų delegacija išgirdo Maskvoje

Amerikos devyni dvasininkai buvo surengę kelionę į Sovietų Sąjungą. Dalyvavo liutėrių, baptistų, metodistų, episkopalų, presbiterionų, metodistų, protestantų - episkopalų atstovai. Jie norėjo susitikti su Rusijos bažnyčių atstovais ir su jais išsikalbėti. Išbuvo Rusijoje 10 dienų ir kovo 23 jau buvo vėl New Yorke. Po to jau atkeliavo Sovietų bažnyčių atstovai į Ameriką — revizuoti. Dabar amerikiečių "National Council of the Churches of Christ in the U.S.A." išleido raportą apie pasikalbėjimus Maskvoje ir apie delegacijos susidarytus išpūdžius.

VIENTAS PRIEŠ DEVYNI

Kai buvo svarstomi tokie klausimai kaip "taika ir karas", vienoje stalo pusėje sėdėjo devyni amerikiečiai, kitoje tik vienas metropolitas Nikolajus savo vertėjais, Nikolajus vadovauja Rusijos ortodoksų bažnyčios santykiams su užsieniais. Amerikiečiai priminė, kad būtų išmintingiau, jei ir kitoje stalo pusėje būtų daugiau bažnyčios atstovų. Tačiau Nikolajus rado geriau būti vienas.

"Laisvė" apie siuntinius į Lietuvą

"Laisvė", komunistinis dienraštis, rugsėjo 1, savo vedamajame rašo, kad gavusi laišku, kuriuose nusiskundžiama dideliais maitais už siuntinius į Sov. Sąjungą. Siunciami padėvėti drabužiai, o vistiek jie apkraunami maitais. Pats Mizara pripažįsta, "kad mokestys už tokių daiktų pasiuntimą yra per aukšti; man rodos, kad ir maitai už juos imami per didelį. Kodėl Tarybų Sąjungos vyriausybė ima tokius aukštus maitus už panešotus rūbus, aš nežinau. Gal būt todėl, kad kai kurie asmenys, turį giminų Amerikoje, bando iš to daryti biznį: gautus rūbus, parduvinėja kitiems. Reikia atsiminti, kad Tarybų Sąjungoje drabužio — puošnesnio drabužio — dar vis nėra per daug, todėl ir kainos jo aukštos. Kai asmuo, nemokamai gauna iš Amerikos nuo savo giminų suknelę ir jo kito, jie juos gali parduoti kitiems. Tasai asmuo, gal net nežino, kiek tasai rūbas ir jo persiuntimas lėšuoja jo giminei Amerikoje".

Čia Mizara pats pripažįsta, kad Sovietų rojuje paprastas skuduras brangiai kaštuoja. Nepriklaus. Lietuvoje skuduras supirkdavo žydėliai ar juos pakeisdavo į muilą, druską adatas. Dabar, kaip Mizara rašo, tais padėvėtais iš Amerikos drabužiais, kurie ten yra brangenybė, — daro didelį biznį.

Toliau K. Mizara pasakoja, kad jis važiavo į Lietuvą, kartu buvusi ir tokia moteris iš New Yorke, kuri vežė daugybę suknelių brangių daiktų; prie jos ir pristojė muitininkai. Bet kada R. Mizara buvę Sov. Rusijoje? Ko jis posterinau niekus. Juk ne jis, bet B. mba kadaise važiavo per Suomiją į Sov. Sąjungą ir Lietuvą.

Be to, geriau Mizara rašytu, kad maitai ne dėl to taip brangiai "lėšuoja", kad Lietuvoje žmonės nežino, kiek daiktas vertas, bet kad Sovietų Sąjunga lupa skūrą visiem, kam t k gali. Bolševikam nerūpi nei žmonem varge padėti nei teisingumas. Bet kad į Amerikos valdžia neišikiša į tą lupkavimą, yra nesuprantama.

Kituose posėdžiuose, kur buvo pranešimai apie įvairių Sovietuose bažnyčių padėtį, dalyvavo ir antroje stalo pusėje daugiau. Tarp jų buvo ir Estijos liutėrių arkivyskupas Kiivit bei pastorius Toomin; dalyvavo taip pat Latvijos liutėrių arkivyskupas Turs bei pastorius Matulis.

PRANĖSĖIMAI APIE BAŽNYČIŲ PADĖTĮ

Sovietuose rodė didelius, gal ir tyčia padidintus skaičius. Ortodoksų bažnyčia turinti 20,000 parapijų, 35,000 kunigų, 60 v.enuolynų (vyrų ir moterų), 8 seminarijas ir 2 akademijas. Teologijos studentų turį 1546.

Estų atstovas pasakojo, kad trys ketvirtadaliai bažnyčių Estijoje karo metu sugriauta. Dalis pastorių pasitraukė. Dabar turį jau 100 bažnyčių, 150 pastorių su 350,000 tikinčiųjų. Latvijoje esą 300 parapijų ir tiek pat bažnyčių. Pastorių esą 110. Naujiem ruošti veikia kursai.

Visi pasisakė, kad vaikus tikėjimo tiesų pamokyti tegali tik tėvai namie ir bažnyčioje sekmdieniais po pamaldų.

Lyg pateisindamas faktą, kad Sovietuose negal ma jokia jaunimo bažnytinė organizacija, baptistų atstovas Zidkovas griebėsi remtis Sventuoju Raštu. Girdi, "mes neturime jokios jaunimo organizacijos, nes mes nerandame Sventajame Rašte, kad jis mums nurodytų tokas organizacijas turėti, ir mes griežtai laikomės Biblijos... Jauni žmonės dirba fabrikuose ir be to jie užimti ir aktyviai dar savo intelektualinį išsilavinimą praplėsti. Tad mes laikome netinkamu dalykui atimti iš jų laiką papildomu mokymu".

NEGALIME UŽMIRŠTI, BET GALIME ATLEISTI

Metropolitas Nikolajus buvo uoliausias politinius klausimus svarstant — apie taiką ir karą, apie nusiginklavimą, apie atominių bandymų uždraudimą, ir vis stoji, kad visos bažnyčios pasisakytų už tai. Kada jam priminė vienas iš amerikiečių, kaip jis buvo atsiliesęs apie Amerikos krikščionis ir jų bažnyčias Korėjos karo metu, Nikolajus dėjosi to negalys atsiminti. Kai jam pasakė, kad jis išvadino Amerikos krikščionis žmogžudžiais, kurie kursto dujų karą, Nikolajus atsiliesė, kad Korėjos karo dienos buvo visiem sunkios ir kad geriausia būtų visa užmiršti, kas ką tada buvo pasakęs. Ypačiai dabar pradėjus naują susiartinimo erą...

"Mes negalime to užmiršti, mes tik galime atleisti", buvo jam atsakyta amerikiečių.

ISVADŲ ISVADOS

Savo išvadose amerikiečių delegacija kalbėjo, kad Sovietuose labiausiai bažnyčios įtaką esanti išstunta iš auklėjimo.

Paskutiniai kelerias metais valdžia sulaukusi persekiojima, paskelbdama kunigus ir tikinčiuosius lojaliais piliečiais. Bet tuo pačiu metu stiprintas tariamasis mokslinis švietimas, kuris turi suaukinti religinį auklėjimą.

Tačiau kiek amerikiečiam buvo stebigiamasi rodyti jam padėtį tokią, kokios nori Maskva, galima spėti ir iš kelių žodelių: kai amerikiečių delegacija pasisakė, kad ji nėra nei savo valdžios įgalota nei instrukcijų gavusi šiai kelonei, tai ir metropolitas Nikolajus atsakė: "...Mes kalbėsime kaip krikščionys... Jei jūs esate čia be politinių instrukcijų, tai mes taip pat". Tie žodžiai maždaug reiškia: aš netikiu, kad jūs esate, be instrukcijų iš savo valdžios, nes ir aš žingsnio negaliu be tokių instrukcijų žengti...

Lietuviai Amerikos rinkimų kovoje

Amerikos lietuviai, JAV piliečiai, vis stipriau įsijungia į Amerikos politinį gyvenimą demokratų ir respublikonų partijose. Jie stengiasi, kad viena ir antra partija savo "platformose" išrašytų ir Lietuvos likimo klausimą. Už tai jie, žinoma, pažada ir daro pastangų, kad partija su palankesniais Lietuvai pažadais gautų ir daugiau letuviškų balsų rinkimuose.

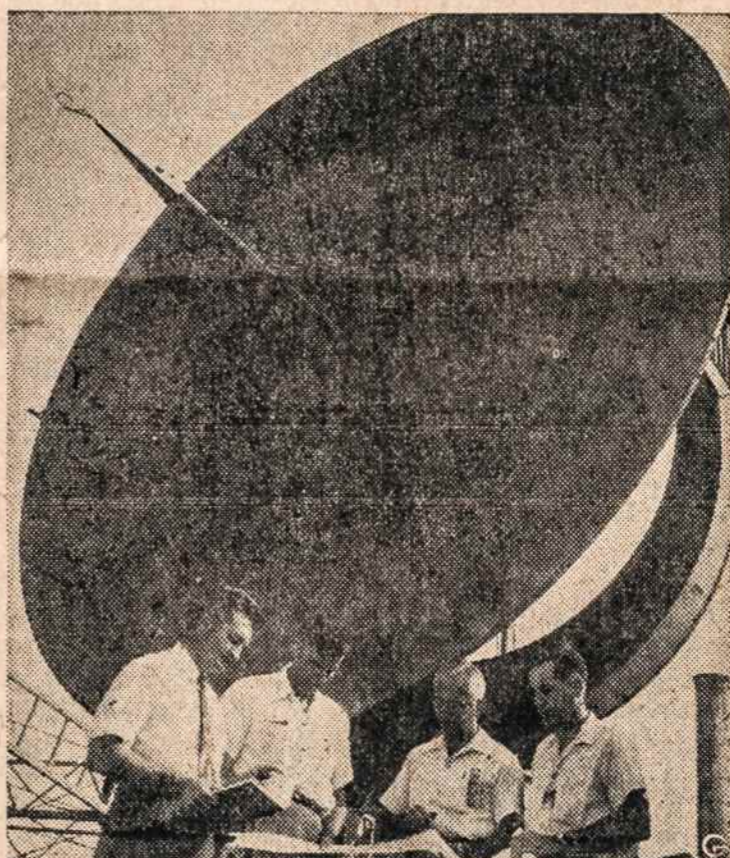
Wm. T. Kvetkas dalyvauja respublikonų tautinio komiteto tautybių komitete. Jis dalyvauja ir kovoje už respublikonų laimėjimą rinkimuose. Spaudai išsiuntinėta savo

pranešime jis tarp kitko pasakoja, ką jis darė respublikonų partijoje Lietuvos reikalui:

"Prieš respublikonų partijos konvenciją, paruošiant partijos platformą, liečiančią užsienio politikos reikalus, aš, kaip partijos tautybių komiteto narys, buvau pakviestas konferencijon su pirmininko pagelbininku Howard Pyle ir rezolucijų komiteto pirmininku senatorium Prescott Bush, kur turėjau pareikšti savo poziciją dėl sovietų pavergtųjų tautų, o ypač dėl Lietuvos.

Sios konferencijos metu aš patiekiau ALT mintis dėl dabartinio Lietuvos statuso, ir tos dienos sesijoje buvo aptartos visų už geležinės uždangos esančių tautų problemos. Aš iš savo pusės dėjau pastangas, kad Lietuvos vardas būtų minimas respublikonų partijos rinkiminėje platformoje, liečiančioje užsienio politikos reikalus. Ta pačia proga taip pat bandžiau iškelti skirtumą tarp inkorporuotų Baltijos valstybių ir kitų satelitinių valstybių, tačiau dėl žodžio "incorporated" aiškumo didesnio spaudimo nedariau ir buvau jau patenkintas tuo, kad Lietuvos vardas bus minimas rinkiminėje platformoje.

Tame susirinkime mums buvo pareikšta, kad rinkiminė platforma nebus koks nors bereikalingų žodžių ar išsireiškimų junginys, bet bus su užsimojimu pirmyn einanti tiesiog prė reikalo. Prezidentas Eisenhoweris savo kalboje, priimdamas antrąkartinę nominaciją, taip pat kalbėjo apie "užsimojimą pirmyn" (forward look)."

MARSUI artėjant prie žemės, Washingtono padirbtas muzikškas priimtuvas "žmonių marsiečių" radijo signalam priimti... O gal jie ir šauksis žemės?...

ALOYZAS BARONAS

Viena, meilė ir draugė

Fragmentas

Viena šoka, Viena dainuoja, Vieną į rūsius kiša ilgas dainuojantis signalas. Paskui Viena vėl gyvena savo prateriu, senu ir nauju. Dunojum, prasto alaus barais ir netikros kavos kavinėm. Viena linksma, Viena tiki ateitim. Vienai laisvai būti lemta ir taip didžiųjų pažadėta. Išmintingų, kaip pirmasis iš Bremų miesto muzikantų.

Vasara traukiasi į savo žalią sijoną. Ruduo meta rudą apsiaustą ant galvos. Vasarai gali labai blogai baigtis. Rugsėjis paleido voratinklių. Rugsėjis visoj Europoj v'enedas. Rugsėjis baigiasi. Jam merkia traškanotą akį spalvis. Išeik, aš ateisiu. Bus ilgesni vakarai. Tegu Viena šoka. Viena šoka po bombom. Šitokio linksnumo nei pats Strausas negalėjo numatyti.

Parke daug visokių vežimų. Netikrų kalnų traukinių, vėjo pučiančio iš apačios ir iš vir-

šaus, automobilių ir ratų kurie tave žiopčiojantį griebia, meta dangun, nori stverti už debesio krašto, o paskui vėl so, senu ir nauju. Dunojum, prasto alaus barais ir netikros kavos kavinėm. Viena linksma, Viena tiki ateitim. Vienai laisvai būti lemta ir taip didžiųjų pažadėta. Išmintingų, kaip pirmasis iš Bremų miesto muzikantų.

Irenos veidas įraudęs. Irena šaukia krisdama stačia galva žemyn. Kai sustoja išodinti kaitu, lopšys, kuriame sėdi Irena, Launys ir Abraitis yra pačiame viršuje. Tuo pačiu metu per Vieną skrenda lėktuvai, ir trenksmas, ir dūmų debesys. O kitoj pusėj Dunojus. Žalias. Neišsiskiriantis iš pievų. Tik

Senojo Dunojaus mėlyni lopai. Liūdnas senasis Dunojus. Jis sugadintas, jis gėdinasi, jis toks pat mėlynas kaip ir eliniai neapdainuoti vandenys. Irena krūptelia nuo trenksmų. Jai labiau patinka kita Vienos pusė. Romantiškoji.

— Bijai, pelyte? — klausia Abraitis.

Kai juos nuleidžia žemėn, pavojus atsauktas, ir jie visi trys iš lėto eina užiančiu pardu. Išlindai mirčiai pro pažastį ir džiaugiesi.

— Bijai, pelyte, — pakartoją Launys, — žinot ką reiškia toks sakiny? Išimylėjimą. Kai išimylį vyras netenka išminties. Jis nenori, kad ir mergina būtų protinga, todėl ją ir vadina pelyte, katyte, špokiuku, kurapka, paukščiu, ir visokiais ūkais ir ytėm. Na, išivaizduok, jei šiaip padorią poniją kas nors kate pavadintų. Į teismą paduotų. O kai išimylti, tada prasideda zoologija. Visą graužikų giminę sušaukiama. Pelyte, pelyte, o kai ta pati pelytė pamato tikrą pelę, rėkia kaip liūtą išvydusi. Meilė nepripažįsta logikos. Meilė spiauna visom teorijom į snukį.

Abraitis pyksta, nes ieško žodžio:

— Bet maloniniai kreipiniai galimi?

— Į ką? Į Ireną ar į pelę. Na, ir man patinka Irena. Jei ne ji, tai stovėtum kokioj velniū virtuvėj azoto junginies pilstydamas. Pirštus nusidėginatum, ir kelnėse druskos rūgštis skylių pridarytų. Pirštai rudi būtų kaip pykės galas.

— Toks čia mano nuopelnas, — kreipia savo smulkia rudą galvelę, kaip saulėgražą Ireną, — mano pareiga, kaip ir kiekvieno, sakyti, kad reikia studijuoti, o dirbti visada paspėsi.

— Ne čia, vaike, esmė, — paima Launys ją už smulkios alkūnės, bet asmė ten, kur rūksta, žinai ten, kur kala žmogų į žemę. Matai, atskrido, sumaisė žemes, kaip vandenį, ir vėl atskris. Fabrikas žmogų riša, o universitetas ne. Mes esam laisvi. Mes galim dabar visi trys išvykti iš Vienos. Čia nebe valsų miestas. Čia sirenių. Perkūnėli šventasis, tiesa, yra tokia, kad reikia kuo greičiau spausti į Insbruką, yra tokia, kad net abejingųjų patronas Pilotas nebesuabejojtu.

Abraitis nustebe pažiūri į Launio akis. Sunku išskaityti, kada tas velnias tyčiojas ir kada teisybę sako. Šokinėja nuo

šamonės ligi nesamonės kaip kelmals baloj. Irena tyli. Iš jos vandens akių negali suprasti, ką ji galvoja. Parke grūdasi žmonės. Parke lekia traukiniai ir kalnų ir pakalnėn, parke sukasi dideli ratai kaip diplomato galvoj, parke tyška vanduo, pučia vėjas, parkas žmogų padaro šokinėjančių asilų. Parkas žmogui išmuša iš galvos mintį apie paskutinį apsiaustą vadinama grabu.

— Tu tikrai sakai taip? — klausia Abraitis, pykdamas, kad Launys vis dar tebeleiko Ireną už rankos, — tu tikrai?

— Galėtum, karo vadu būti, jei tiek tešuprantai. Bolševikai šį miestą užims. Manai ne Laužias, brolar. Ne tam mes bėgom iš Lietuvos. Patekti rusi ir ten buvo padorių galimūmų. — Launys paleidžia Irenos ranką ir nuo to Abraitis truputį lengviau.

— Aš manyčiau, kad tiesa, — pritaria Irena, — aš manyčiau, kad mes nieko gero nesulauksim.

— Gaila tik universitetą paikti, — sako Abraitis. — O Kauno nebuvo gaila? O dėl Lili nenorėjai šokti iš einančio traukinio? O motinos nebuvo gaila? Visko gaila, bet labiausia savo nuosavos gal-

vos. Ji reikalinga įvarčiui į mušti ir pasuotei gerai ir trumpai padaryti. Daugiau gal niekam, bet vistiek ir dėlto verta ją nešti iš čia.

— O man dėlko verta? — šypsoi Irena.

— Tau, kad papuošalėliu žemėj būtum, kad Abraitis man pavydėtų ir aš jam. Nors iš esmės tai aš nenoriu jūsų įkalbinėti. Iš viso aš perdaug kalbu. O kas man? Neįsakinėk, kas kur turi važiuoti, nepatark, kas ką turi mylėti, ir naktį miegodamas nevaikščiok. Visus tuos dalykus praktikuodamas gali likti nusuktu spranadu. Išminting'ausias iš visų sutvėrimų yra ožys. Jis galėtų būti mokslo simboliu. Profesorium, Dėvi barzdą, tik akinių reikia. Iš jo nei pieno, nei vilnų, nei patarimų. Tik kvailiai mėto daiktus ar patarimus. Juo kvailis, juo labiau nori savo smegenimis su kitu dailintis, visokiausiais patarimais kitą aprūpinti. Aš irgi panašus. Galite neklausyti. Bet aš vykstu. Ir tai labai greit. Trepsėti nenoriu. Priristas karvės amatu nesiverčiu. Padarei ir baigta. O paskui gali džiaugtis ir gafi gailėtis. Vis pozytyviau negu mainymas žemės į žemę. Žodžiu, kaip norite. Aš apsi-

sprendęs. Galiu palaukti jūsų, galiu vilkti jūsų lagaminus, bet jūsų galvų nešti aš nenoriu. Čia daug proto nebūtina. Du kart po du padauginti formulės išrasti nereikia.

Valandėle jie eina tylėdami. Visi galvoja. "Kiaulė tas Launys", mąsto Abraitis. Visada ką nors išranda. O čia iš esmės nėra bloga. Nereikia dirbti perdaug, nei mokyti. Turim kambarį. Ir vėl tolyn ir vėl. Kažkur nuo juodplaukės Lili, Naktelė. Balto veido. Lili. Vis judam, kad tu nepagautum ir kad tavo veidą ir vardą pamirščiau. Vis kažkur. O čia tyli, nepretenzinga Irena. Tavo draugė, mokanti paguosti. Droštyti, kaip vaikas katina, anot kvailio Launio".

— Aš irgi taip, manyčiau, kad dar neverta galvą kišti po piauvtu, — tyliai taria Irena. Vėl visi tyli, Launys nebe-nori įkalbinėti. Jam gaila liežuvio ir smegenų. Ožys profesorius. Jis niekam nieko neduoda. Jis nesiliūdo nei kailio nei išminties. Abraitis galvoja apie namus ir Lili. Jis parašė jai laišką. Trumputį. Tik ad-resą uždėjo. Ir dabar niekad jis neberas jo. Gal ir tas laiškas paklydo kažkur? Ir draugui Ig-(Nukelta į 4 psl.)

Viduramžių riteris lanko Vytautą Didįjį

Malonus skaitytojai,

čia nuvesime į giliai praeitį, į Vytauto laikus. Nuvesime ne iš mūsų įprastos Lietuvos istorijos puslapių, bet į ją pažūrėsimės ano meto keliauninko — turistų akimis. Dabar didelė mada keliauti, bet anais laikais, prieš 500 metų, nebuvo taip lengva raitam perkišti, gi girias, perplaukti upes ir vandenyne, Turėjo kas nors ypatingai traukti, Tokia traukiamoji jėga buvo Vytauto sukurta Lietuva ir pats jos valdovas. Mūsų čia aprašomas riteris du kartus lankėsi Lietuvoje kaip tik tuo laiku, kai Vytautas, perblokęs kryžiuočių ordina, buvo pačioje savo galybėje. Jis matė Vytautą, su juo kalbėjosi, pasikeitė dovanomis. Riteris lankėsi ir Vilniuje, Kaune, kitose pilyse ir tai aprašė. Tai įdomūs turistų užrašai, pro kuriuos matome ano meto gyvenimą ir papročius, taip nutolusią kasdienybę.

Jo užrašai prisikelia iš bibliotekų

Ilgai jo kelionės nuotykius, surašyti pergamentuose, trūnyje bibliotekose. Keli šimtmečiai užkrito šį šaunų Burgundijos riterį. O kalta čia buvo jo gimtoji Burgundija, kurios kunigaikštis, siaučiant 100 metų karui, prisidėjo prie anglų, Prancūzų, karą laimėję, nusigrėžė nuo burgundų. Nors ir ragavo jų gardų vėną, bet jų raštus atidavė bibliotekų kandims.

Anglai gi išlaikė bičiulystę. Jie pirmieji, rausdamiesi archyvuose, sutiko užmirštą riterį Gilibertą ir 1829 m. paskelbė jo kelionių dalį.

Tada sujudo ir kiti pasižvalgyti, ar nėra koks užlikęs pergamentas. Rankraštis, kuriame jis rašo apie savo keliones, į Lietuvą ir žygius į Egiptą bei Siriją, buvo paskelbtas 1840

SENIEJI AMŽIAI PRISIKELIA IS PARGAMENTŲ. NE-NUORAMA RITERIS — GILIBERTAS DE LANNOY — PASIDARO TURISTU IR KELIAUJA Į PRŪSUS, Į LIETUVĄ, ANTRĄ KARTĄ JIS ATVYKSTA KAIP AMBASADORIUS. JO ĮSPŪDZIAI IS VYTAUTO LAIKŲ LIETUVOS IR JO NUOTYKIAI, KELIAUJANT PER LIETUVĄ Į KONSTANTINOPOLĮ.

m. Prie jo paskelbimo prisidėjo ir lenkų istorikas prof. Lelewelis, parūpindamas tam leidinį žemėlapi. Vėliau tas pats Lelewelis 1844 m. Pozna, nėje išleido kelionių ištraukas, kurios liečia Prūsus, Lietuvą, Rusiją ir Lenkiją. Iš šio leidinio daugiausia pasinaudojo

bibliotekas, aplankė jo tėviškę, susipažino su likusiais kelionių nuorašais ir visą medžiagą paskelbė 1930 m. "Praeities" II tome, kuris buvo skirtas Vytauto Didžiojo garbei. Ta P. Klimo medžiaga mes čia ir pasinaudosime, pasakodami riterio nuotykius.

GILBERTAS DE LANOY įteiktas savo raštus Burgundijos princui Pilypui. Miniatiūra iš Briuselio bibliotekos.

torikai. Iš ten ir lietuviai sužinojo, kad toks riteris lankėsi Lietuvoje, ir citavo jo ištraukas.

Nepriklausoma's laikais P. Klimas, būdamas Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje, susidomėjo šiuo riteriu. Jis išžiūrėjo Paryžiaus, Belgijos ir kitas

Irena. Mes kalbam apie tave ir man nuo to gera". Abraitis žiūri į savo veidą vagono lange, ir jam jis atrodo baisiai kvailai. Jis norėtų spiauti į jį. Vien todėl, kad jis buvo nerūpingas, kad nemokėjo pasiimti Lili, kuri čia pat sėdėtų, darytų sumuštinus, juodos akys blizgėtų anglimi. Plaukus jis tamsoj glostytų ranka, ir iš jų šoktų kibirkštys. Ji miegotų jam ant kelių padėjus galvą ir džiaugtųsi pievom šokančiais upeliais. Dabar viskas veltinop".

Abraitis žiūri į langą ir pirmą kartą nekencia taip bjauriai save, nes niekas jam tiek žalos nebuvo padaręs, kiek jis pats. Abraitis nueina nuo lango, atsistoja priešais sėdinčią Ireną ir į ją žiūrėdamas jaučia kažkokį didelį palengvėjimą. Launys tai pastebi ir kraipo galvą. Paguodos ieškojimas, spąstų ieškojimas. Moteris dūšios daktaras, kuris vietoj honoraro tave patį pasiima. Isterblės galvą sunku ištraukti. Paguodos virvelės stipriai riša. Sitokiosė sąlygose reikia būti vienam. O gal ir ne. Sijonas kartais visas vertybes, kaip bomba, apverčia aukštyn kojom. Sijonas turi didelės griauamos galios. Sunku prasiūst pro sijono jėgą, kaip pro diviziją, todėl, kad pralaimėjimas ir apsupimas linksmas.

Traukinys lekia į niekur ir nesuprantama kur ir iš jo teigalima išieiti tik mintimis, kurių kvailumas neapribotas.

— Taigi, — pasako garsiai Launys. — Kas? — pakelia Irena ir Abraitis galvas. — Nieko, — atsiska i juos Launys, — žmogus dažnai šoki į kvailumą kaip purvą. Gaila, kad niekas nedirba kaliošų, saugojančių nuo kvailysčių. Kas nors milijonierium pasidarytu.

kelionių užrašus, perrašė pergamente ir savo didiko kelionės išpuošė piešiniais, išmargintom raidėm. Vėliau, XVI amžiuje, jo užrašai dar kartą buvo perrašyti ir paskleisti didikų dvaruose.

Tačiau jis pirmiausia buvo riteris ir kardu rašė savo gyvenimą.

Jau trylikos metų būdamas, 1399, jis dalyvauja Anglijos ekspedicijoje ir kaujasi karaliaus Ričardo II pusėje prieš Henriką. Sis gi Henrikas įdomus tuo, kad su savo pulkais buvo atsgrūdes iki Vilniaus. Tai buvo tuo metu, kai Vytautas su Jogaila varžėsi dėl Vilniaus. Tuomet Vytautas susidėjo su kryžiuočiais, kuriems ir talkino Henrikas.

Aname žygyje Gilibertas su Ričardu II prakišo prieš Henriką, kuris, laimėjęs karą, pasidarė Henriku IV.

Iš Anglijos grįžo jis 1402 m., po metų pasuko Ispanijon, kur dalyvauja tušnyuose. Pasikui — kaip tikram riteriui buvo privalu — padarė įžadą aplankyti Sventąją Žemę. Grįžęs su dar didesniu uolumu, muša maurus, Burgundijoje gina vyskupą nuo Liežo piličių, paskui vėl pasirodo ties Granada ir triuškina saracenus. Bet jo būta ir diplomato; 1411 m. jau jis dalyvauja tautos sutartyje su maurais.

Prancūzijoje tuo metu sukilo bėsis tarpusavio kovos. Burgundijos kunigaikštis buvo nužudęs Orleano princa. Jo šalininkai, pasivadinę armanjakais, ir kilo prieš burgundus. Gilbertas, stojo į Burgundijos kunigaikščio pusę ir buvo su žėistas. Pagaliau jam nepatiko ir tarpusavio žudynės. Jis mėgo tolimus žygius ir nenurimdamas 1413 m. palieka tėviškę ir išvyksta į Prūsus.

Tai nebuvo naujiene riteriam keliauti į Prūsus ir pagelbėti kryžiuočiams prieš pagonus lietuvius. Kryžiaus karai buvo pasibaigę. Riterių religinis entuziazmas dar buvo neatvėses, tai mielai jie suko į Prūsiją, kad savo kardą išbandytų ir netikėlių lietuvių sprandą. Iš Olandijos, Belgijos, Bavarijos, Anglijos, Skotijos, Prancūzijos traukė riteriai ir valdovai, vesdamiesi savo pulkus. Jauniems riteriams tai buvo gera proga pasižymėti kovose dėl religijos.

Kryžiuočių ordinas, vilodamas riterius, dengė tikrąją padėtį, kad Lietuva apsikrikštijus, skleidė daug melagingų gaudų, kuria's riteriai ir įtikėjo. Sio kartu ordinas kaip tik buvo Vytauto sutriuškintas, tad, žinia, norėdamas atsigausti, į V. Europą mėtė savo mėškeres ir kvietė riterius.

Taip ir jaunasis Gilibertas 1413 metais ankstų pavasarį iškeliavo į Prūsiją ne tik kariu, bet ir plačiau pasižvalgyti. (Kitame numeryje Gilibertas Prūsijoje, iš ten vyksta į Klaipėdą). (b.d.).

Susitinka Baltimorės, New Yorko ir Philadelphijos ateitininkai

Senokai planuotas ateitininkų susitikimas, įvyksta rugsejo 9, Ravenhill Academy gražioje ir erdvoje vietovėje, esančioje šiaurės vakarinėje Philadelphijos dalyje — Germantown, Pa. Susitikime dalyvaus moksleiviai, studentai ir sėdraugiai ateitininkai ir jų šeimų nariai. Susitikimas bus pradėtas pamaldomis 11:30 val. dieną, čia pat koplyčioje. Tikimasi, kad pamaldas laikys ateitininkų federacijos dvasios vadovas Tėvas Viktoras Gidžiūnas. Po pamaldų seks pietūs, kalbos, sportas, žaidimai, palaiminimas. Susitikimas bus užbaigtas programa ir atsivertimu prie liepsnojančio laužuko. Į susitikimą maloniai kviečiami ateitininkai ir šiuo metu organiškai neįsijungę į organizacijos padalinus, gyveną pasklidę New Jersey, Pennsylvania, Delaware. Ravenhill Academy yra 3480 W. School House La. ir iš New Jersey į Penn-

sylvaniajos Turnpike patogiai pasiekiamą naują pastatytą Schulkill Expressway. Vykstantiems iš New Yorko šis kelias yra kiek ilgesnis, bet susitikimo vietovė juo pasiekiamą važiuojant dideliu greičiu, nekludant šviesoms ir todėl trumpiausiu laiku. Schulkill Expressway reikia važiuoti iki City Line Ave. Pervaziavus tiltu aukštai, iš Expressway išsukti dešinėn ir laikantis vis dešinės pervaziuoti tiltą per Schulkill upę, laikytis kairės įvažiavimui į East River Drive, kurį pasiekus tuojaus persimesti į dešinę įvažiavimui į School House La., kuris yra pirmasis išvažiavimas iš E. River Drive ir dešinę. Nuo tilto per upę iki šios vietos yra tik apie pusė mylios. Išsukus į School House La., perkertant Ridge Ave., važiuoti tiesiai į kalną, pasisukus perkirsti geležinkelį, pravažiuoti pirmą skersinę gatvę dešinėje ir už

lo bėsis tarpusavio kovos. Burgundijos kunigaikštis buvo nužudęs Orleano princa. Jo šalininkai, pasivadinę armanjakais, ir kilo prieš burgundus. Gilbertas, stojo į Burgundijos kunigaikščio pusę ir buvo su žėistas. Pagaliau jam nepatiko ir tarpusavio žudynės. Jis mėgo tolimus žygius ir nenurimdamas 1413 m. palieka tėviškę ir išvyksta į Prūsus.

Tai nebuvo naujiene riteriam keliauti į Prūsus ir pagelbėti kryžiuočiams prieš pagonus lietuvius. Kryžiaus karai buvo pasibaigę. Riterių religinis entuziazmas dar buvo neatvėses, tai mielai jie suko į Prūsiją, kad savo kardą išbandytų ir netikėlių lietuvių sprandą. Iš Olandijos, Belgijos, Bavarijos, Anglijos, Skotijos, Prancūzijos traukė riteriai ir valdovai, vesdamiesi savo pulkus. Jauniems riteriams tai buvo gera proga pasižymėti kovose dėl religijos.

Kryžiuočių ordinas, vilodamas riterius, dengė tikrąją padėtį, kad Lietuva apsikrikštijus, skleidė daug melagingų gaudų, kuria's riteriai ir įtikėjo. Sio kartu ordinas kaip tik buvo Vytauto sutriuškintas, tad, žinia, norėdamas atsigausti, į V. Europą mėtė savo mėškeres ir kvietė riterius.

Taip ir jaunasis Gilibertas 1413 metais ankstų pavasarį iškeliavo į Prūsiją ne tik kariu, bet ir plačiau pasižvalgyti. (Kitame numeryje Gilibertas Prūsijoje, iš ten vyksta į Klaipėdą). (b.d.).

silvanijos Turnpike patogiai pasiekiamą naują pastatytą Schulkill Expressway. Vykstantiems iš New Yorko šis kelias yra kiek ilgesnis, bet susitikimo vietovė juo pasiekiamą važiuojant dideliu greičiu, nekludant šviesoms ir todėl trumpiausiu laiku. Schulkill Expressway reikia važiuoti iki City Line Ave. Pervaziavus tiltu aukštai, iš Expressway išsukti dešinėn ir laikantis vis dešinės pervaziuoti tiltą per Schulkill upę, laikytis kairės įvažiavimui į East River Drive, kurį pasiekus tuojaus persimesti į dešinę įvažiavimui į School House La., kuris yra pirmasis išvažiavimas iš E. River Drive ir dešinę. Nuo tilto per upę iki šios vietos yra tik apie pusė mylios. Išsukus į School House La., perkertant Ridge Ave., važiuoti tiesiai į kalną, pasisukus perkirsti geležinkelį, pravažiuoti pirmą skersinę gatvę dešinėje ir už

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kun. J. Mačiulionis, marijonas, pavadavęs šv. Alfonso parapijos v. karą kun. J. Antoszewski rugpiūčio mėnesyje, išvyko tęsti savo misijos kitose parapijose. Kun. J. Mačiulionis savo pamoksluose aiškino ir kvietė tėvus leisti savo sūnus į kunigus, o dukras į vienuoles, jei jie turi pašaukimą. Skaudu, kada tėvai pastoja kelią vaikams į dvasinį luomą.

Lietuvių melodijos valanda buvo pradėta 1948 m. sausio mėn. Pirmieji programos vedėjai buvo Albertas Juškevičius ir Juozas Ruzga. Iniciatorius šio gražaus lietuviško darbo buvo Albertas Juškevičius, gimęs ir augęs Amerikoje. Albertas yra uolus šios lietuvių kolonijos veikėjas, dirbąs Dievui ir tėvynei. Nors turi daugybę sunkumų, nenuleidžia rankų, deda visas pastangas išlaikyti šią lietuvišką radijo programą, vienintelę Marylando valstybėje.

J. Ruzga, jo bendradarbis, gabus metalurgistas ir elektros inžinierius, gavęs gerą tarnybą prie General Electric Co. Schenectady, N. Y., išvyko ir ten apsigyveno. Juškevičius kurį laiką vienas vedė programą, iki atėjo į talką darbuotojas ir malonus tremtinys Kestutis Laskauskas. Jų pastangomis turime gražią, įdomią, lietuvišką radijo valandėlę, kurios galime pasiklausyti kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. 30 minučių, iš WBMD radijo stoties.

Jonas Unitas, garsus futbolistas, iš Pittsburgho atvyko į Baltimorę, tikėdamasis gauti vietą Baltimorės Colts profesionalų futbolo ratelyje. Žaidimų sezono išgirsime apie jo pasisėkimus. Jonas nesigėdina pasisakyti esąs lietuvis. Gražus pavyzdys visiems, ypač tėms, kurie mėgsta pakeisti gražias lietuviškas pavardes.

Mokslo metai jau prasidėjo, vaikučiai grįžo į mokyklos suolus. Ateinančią savaitę ir studentai grįž į universitetus baigti aukštųjų mokslų.

jos, per antrus vartus dešinėje, įvažiuoti į Ravenhill Academy. Važiuojantieji iš Baltimorės, aukštai minėta City Line Ave. ir tiltą per Schulkill upę pasiekia keliu No. 1. Važiuojantieji per Philadelphijos miestą turi pasiekti East River Drive ir pasukus į dešinę juo važiuoti iki kryžkelės ir tilto į kitą upės pusę. Nepasukus važiuoti tiesiai ir pirmasis išvažiavimas į dešinę bus School House La. Paklydus skambinti tel. — TE 9-7814.

K. C-tas.

Jonas Mendelis, dr. Kristoforo Mendelio sūnus, prelatas Mendelio anūkas, pradėjo mokslus United States Naval akademijoje, Annapolis, Md., o jo sesuo Ona May pradės studijuoti University of Maryland.

Tame pačiame universitete mokysis ir dr. Stasio ir Elenos Ankudų duklė Milda ir Nijolė Brazauskaitė, M. Z. Brazauskų duklė.

Salomėja Vaitekūnienė po ilgos ligos mirė rugpiūčio 31. Bons Secour ligoninėje. Paliko mūliūdime dukrą Albiną ir sūnų Antaną. Rugsejo 2 po iškilmingų gedul'ngų mišių, kurias atlikė penki kunigai, iš šv. Alfonso bažnyčios palaidota Holy Redeemer kapinėse.

Vasaros karščiai, kurių ne vienas pasigedo, atėjo šiomis dienomis pagal vieno senuko pranašavimą, ir štai prakaituojame Baltimorėje.

Visų tautų dienoje dalyvavo didelė minia žmonių, buvo matyti gana daug ir lietuvių. Lietuviai meno parodėlyje laimėjo antrą vietą. Tautinių šokių grupė, vadovaujama Danutės Dulytės ir Balio Brazausko, laimėjo pirmą vietą.

Jonas Obelinis

Šaulių veikla Karyje

Atsikūrusios tremtyje Lietuvos Šaulių Sąjungos metinei šventei paminėti rugsejo mėn. Karyje yra specialiai padidintas "Tremties Trimito", skyrius. Šauliai, išeidami visuomenėn organizuoti, ten ras eilę svarbių instrukcijų. Gausios iliustracijos važduoja šaulių veiklą nepriklausomoje Lietuvoje ir tremtyje.

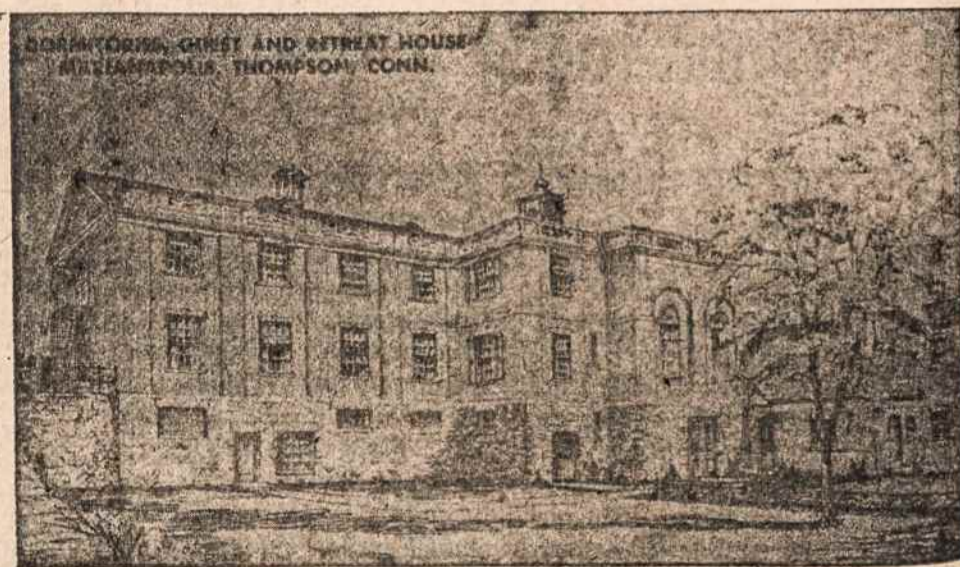
Papuoštas spalvuotu šaulišku vaizdu, naujas Karys turi įdomios ir vertingos medžiagos: Dr. V. Sruogienės rašo apie mažai kam žinomą Vytauto Didžiojo išrinkimą Cekijos karaliumi, P. Būtenas vie-tovardžių studijos pagalba nustato istorinės Vytauto Didžiojo vasaros pilies vietą.

Eilė smulkesnių, aktualių ir diskusinių straipsnių važduoja politinę ir karinę pasaulio būklę ir mūsų visuomeninį gyvenimą, plačiau aprašomas Ramovės penkmečio sukakties minėjimas, įvykęs Čikagoje. Specialūs skyriai talpina informaciją jokiame kitame žurnale ar laikraštyje nerandama. Visas žurnalas gausiai iliustruotas puikiomis nuotraukom. Centrinis paveikslas — A. Varono Mindaugo vaikavimas.

K. Tr.

MARIJOS ŠVENTĖJE ATNAUJINTŲ NAMŲ PAŠVENTINIMAS RUGSĖJO - SEPTEMBER 9, 1956 MARIANAPOLYJE, THOMPSON, CONN.

- 1:30 Kryžiaus keliai parke
- 2:30 Pašventinimas namų
- 3:30 Marijos valanda
- 4:30 Procesija su švč. Sakramentu ir palaiminimas

Šiemet sueina 25 metai, kai a.a. vysk. P. Būčys, M.I.C., pašventino Marianapolio mokyklą. Atrėmontuotame pastate bus vietos 30 studentų, o vasaros metu atostogautojams bei rekoлектantams.

Kviečiame visus dalyvauti ir savo aukomis paremti. Vieno kambario įrengimas \$250.

Laukia visų iš arti ir toli

MARIANAPOLIO TĖVAI MARIJONAI

Įspūdžiai iš vasaros kursų (2)

Šokiai, žaidimai ir literatūra

Devyni prakačiai prie šokių ir žaidimų

Be užsimojimo išeiti pradinei mokyklai pritaikyto lietuvių dainų kurso, antruoju uždaviniu buvo pasirinkta išmokyti lietuvių tautinių šokių ir žaidimų. Todėl šalia muziko Alf. Mikulskio antruoju pagrindiniu lektorium atsistojęs Clevelando tautinių šokių Grandinė, lėš grupės vadovas Liudas Sagys. Jis taip pat atliko didelį darbą ir pasirodė lygiai gabus mokytojas.

Kad turėtų ką įduoti ir rankas, Sagys savo mokinėms parėngė tautinių šokių ir žaidimų vadovėlį, kur smulkiai aprašyta, kaip reikia šokti Kalvelį, Blezdingėlę, Oželį, Kepurinę, Sadutę ir Grandinė. Taip pat yra duotos ir visų šių šokių gaidos, visi jie pailiustruoti šokių fotografijomis (pavyzdžiais eina Grandinės ir Čurlionio ansamblio šokėjos bei šokėjai). Tai didelis ir kruopštus darbas. Iš žaidimų duoti: Ziedą dalinti, Lapę ir žašukai, Vanagėlis, Katės ir pelė, Kvadratas, Jurgelis, Agulonė, Sveikas gyvas, Trečias bėga, Toks ir toks numeris bėga, Nešti sviedinuką, Sviedinio perridinimas, Jaunimėlis, Zilvitis, Noriu miego.

Kaip daina, taip ir šokiai bei žaidimai nepasivainavimas be pratybų. Sagiui visų pirma ir rūpėjo konkrečiai išmokyti ko daugiausia šokių ir žaidimų. Tad savanorės seserys tuoj atsidūrė salės vidury. Ir prasidėjo darbas su "viens ir du". Kad būtų matyti, kaip Bepigu mergaitė, apsišaukusi lengvu ir trumpu sijonėliu, tokia pat lengva palaidinuke, Sesers aparadas ir sunkus, ir neparankas. Bet uolumui nusilenkė visos klūtys, ir tokia Blezdingėlė greitai dėstė visomis savo formomis. Kai reikia, ką bežiūrės, kad kaitrią vasaros dieną šokėjas pylė "devyni prakačiai". Prakaite juk valgomė ir savo duona! Užtat ir mū-

LDS SEIMO DARBOTVARKĖ

Seštadienį, rugėjį 15, šv. Petro lietuvių bažnyčioje So. Bostone 10 val. rytą, prasidės LDS seimas. Mišias auko ir pamokslą pasakys kun. Jonas Vaitekūnas, šv. Kazimiero lietuvių parapijos Providence klebonas ir LDS garbės narys. Po pamaldų įvyks pirmas LDS organizacijos seimo posėdis: atstovų registracija, prezidiumo ir komisijų rinkimas, sveikinimai.

Po pietų 1:30 val. antroji seimo sesija. Dvasios vadas atkalba malda, atstovų vado šaukis, praeito seimo protokolo skaitymas, centro valdybos pranešimai, nauji pasiūlymai ir jų svarstymas, rezoliucijų skaitymas ir jų priėmimas, centro valdybos rinkimas.

Tos dienos vakare susipažinimas su savo artimaisiais. Sekmadienį, rugėjį 16 10 val. mišios už gyvus ir mirusius LDS narius šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias auko LDS dvasios vadas ir garbės narys kun. Pranciškus A. Virmauskis. Po mišių pietūs. Po pietų 2 val. seimo sesijos malda, atstovų vado šaukis, paskaita, kurią skaitys kun. Jonas Jutkevičius iš Worcesterio, LDS naujos centro valdybos priesaika, LDS seimo nutarimų auko įteikimas.

LDS seimui sveikinimas ir pasiūlymus siųskite adresu: Kun. Pr. A. Virmauskis, 50 Flaherty Way, So. Boston 27, Mass. Tel. Andrew 8-0353.

LDS Centro Valdyba: Dvasios vadas kun. Pr. A. Virmauskis, Pirm. Vincas J. Kudirka, Sekr. Antanas F. Kneizys

ST. BARZDUKAS
Cleveland, Ohio

su mokyklas ateis tautinis mūsų šokis ir žaidimas.

Didelė garbė savo kalba kalbėti

Šių eilučių autoriui buvo pavesta kursų dalyvės supažindinti su lietuvių kalbininkais ir jų inaušu ir lietuvių kalbos kultūros darbu. Apžvalgomis teko stabtelėti ties tais mūsų tautos sūnumis, kurių darbo vaisiais dabar visi gausiai naudojames. Daugiausia jų pastangomis lietuvių kalba tapo sudėtingu minties reiškiu ir frankiu, kokį dabar turime. Tie tautos vaikai — tai A. Baranauskas, K. Jaunius, J. Jablonskis, K. Būga, J. Balčikonis, Pr. Skardžius, A. Salys, P. Jonikas, L. Dambriūnas ir kt. Kiek buvo pranešimo rėmuose imanoma, buvo pavaizduota, kaip buvo praeita prie vienos visų vartojamos rašybos, kaip atrodo mūsų tarmių paveikslas, kaip susidėstė mūsų kirčio ir priegaidės sistema, kaip mūsų kalba buvo apvalyta nuo abūšų, džiegorių, griekų, peklių, panedėlių, četvergų, morčių ir kt. svetimųjų šiukščių, kaip santykius su tėvų kalba grįsdami pagarbos ir meilės jausmais, niekuomet neturėtu me užmiršti ano J. Jablonskio pasakymu, kad didelė garbė svetimomis kalbomis kalbėti, bet dar didesnė gėda savos gerai nemokėti.

Zvilgsnis į mūsų literatūrą

Kartu su Sagiū šeštadienį, rugpj. 18, atvykęs V. Kavaliūnas, metė žvilgsnį į tautinę mūsų literatūrą, konkrečiai lietuvių literatūroje. Slinko pro klausytojų akis Kr. Doneičio būras, M. Valančiaus, Maironio, Satrijos Raganos, Vaižganto atvaizduotas lietuvis ir lietuvi, V. Krėvės dzūkė ir dzūkas, B. Brazdžionio "per pasaulį keliaująs žmogus". Kas nori savo tautą pažinti, kaip lietuvius galvoja, jaučia ir reikiasi, pagrindinis tam šaltinis — mūsų rašytojų veikalai.

Katalikų akcija lietuvių viskloj

Šiuo ideologiniu klausimu sekmdienį, rugpj. 19, pusvalandį kalbėjo ALRK Federacijos pirm. dr. Ad. Damušis. Pirmąs ateištinės įtakos reikiškąsi Lietuvoje, pranešėjas

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Kariškon tarnybon

Kai jaunuolis pašaukiamas savanoriu, tai rodos nieko įdomaus. Bet kai jaunuolė, dargi tremtinė, pasirenka tokį melengvą kelią, tai jau rešenybė. Tuo keliu nuėjo Nijolė Grnkevičiūtė, Adelės ir Albino Repšių dukra. Išlaikius egzaminus, buvo priimta į JAV marinių moterų aviacijos skyrių ir šomis dienomis išvyko į San Antonio, Texas. Atsisveikinti ta narsiąją tremtinę lietuvių buvo susirinkęs būrelis artimųjų, Onos Sidabrienės rezidencijoj. Maloniai šeimninkei talkininkavo jos dukrelė Bronė Mainilienė ir ponios D'Andrea ir Stankevičienė. Po gardžių užkandžių, palinkėta jaunai Nijolei geriausios sekmes.

Sugrįžo

Atostogų sezonas baigiasi ir mūsų vasarotojai grįžta namo. Pora mėnesių praleidę pajūryje, grįžo mokyklos vedėjas Kostant Paulukonis su žmona Matilda (buvusia Moterų Dirvos redaktore) ir vaikais Juozuku ir Maryte. Kartu grįžo ir Matildos tėveliai — Juozas ir Veronika Liutkai. Gautomis žiniomis iš Europos, netrukus grįš Genovaitė

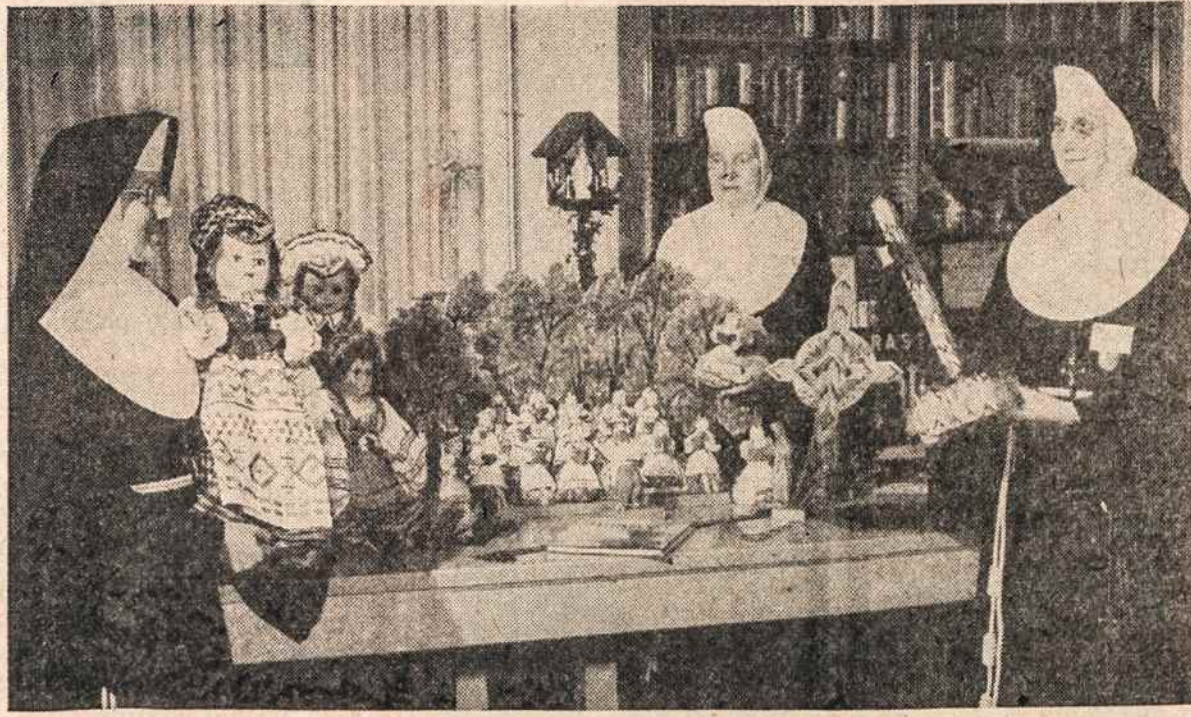
kaip reakciją nurodė katalikiškos minties skleidėjas, Svarbiausias jos pradininkais Lietuvoje nurodė prel. Al. Dambrauską - Jakštą, profesorius Pr. Dovydatį ir St. Salkauskį. Didelį vaidmenį čia suvaidino ateitininkų judėjimas. Buvo išryškinta katalikų akcijos esmė, būtinybė ir reikšmė.

Lietuvos liudininkai

Vienuolyno bibliotekoj buvo išstatyti žiūrėti seselės Kristinos rinkiniai. Ji 1938—39 m. lankė Lietuvos Žemės ūkio Akademiją, kur turėjo atlikti pratybų darbus. Tai mūsų laukų ir pievų, mūsų sodų ir darželių gyventojai — javų, žolių ir gėlių pavyzdžiai, jų sėklos ir kt. Čia pat stovi ir atsiveję tieji labai gerai išsilaukę rugiapjūtės vainikai. Čia pat jos rankdarbiai tautiniais motyvais, kur vyruoja lelijos, tulpės, skaisiaziedžiai. Čia pat įvairūs medžio drožiniuose vartojami raštai. Teko dabar ir su pačia sesele matytis bei kalbėtis. Ji mielai aiškino, kaip šis tautinis turtas susikrovė, kaip jis į Ameriką atkeliavo, kaip jis dabar panaudojamas Amerikoje, tėvynėje pavaizduoti. Ji galėjo surinkti ir išsaugoti tos rankos, kurios priklauso Lietuva plakančiai širdžiai. Kalbėdamasis jautė, su kokia meile ir atsidaivimu ji kalba apie tai, kas ją sėja su jos rinkiniais.

Mokinių darbų parodėlė

Tos pat bibliotekos patalpoje surengta ir mokinių darbų parodėlė. Tai seselės Darbų pastangų vaisius. Išstatyti 1955—56 mokslo metų šių mokyklų mokinių darbai: Detroito šv. Antano, Rochesterio šv. Jurgio, Philadelphiajos šv. Jurgio, Mahonoy City šv. Juozapo, Du Bois šv. Juozapo, Amsterdamo šv. Kazimiero, Pittsburgho šv. Kazimiero, Elizabetho šv. Petro ir Povilo, Hartfordo šv. Trejybės, iš viso 9 mokyklų. Čia matome gražiai sutvarkytus rinkinius, sudarytus iš piešinėlių, iš laikraščių iškirptų paveikslų ir t.t. Šiais darbeliais mokoma Lietuvą pažinti, pavaizduoti, pamilti. Teisingas tai kelias ir kaikur vienintelis teglimas. Dairiaus ir Clevelando mokinių darbelių. Deja, jų neradau. Clevelande vis kitaip negu kitur: nėra čia lietuviškai dvasiai reikščių nei paskatų, nei sąlygų. (b.d.)

VAIZDAS iš mokinių darbų parodėles. Stovi už stalo sesuo Kristina (dabar mokytoja šv. Jurgio par. Philadelphiajos). Kairėje stovi sesuo M. Amabilis, dirbusi Detroito šv. Antano parapijoje. Dešinėje stovi M. Clarita, mokytoja šv. Juozapo par. Mahanoy City, Pa.

PREL. L. MENDELIO ĮSPŪDŽIAI IŠ EUROPOS

Prel. L. Mendelis, šv. Alfonso klebonas Baltimorėje, šiemet savo vasaros atostogas praleido Europoje. Vazinėjo kartu su savo seserimi Felicija, Kelionėje išbuvo 48 dienomis, aplankė Portugaliją, Ispaniją, Italiją, Sveicariją, Belgiją ir Prancūziją. Grįžęs iš kelionės, prel. L. Mendelis savo įspūdžius pasakojo parapiečiam rašytame laiške. Čia duodame kai kurias to laiško ištraukas.

Išvykome iš Baltimorės lėktuvu antradienį, birželio 12, 9 val. ryto. Už valandos buvome New Yorke. Ten iki 1 val. po pietų laukėme lėktuvo, kuris turėjo pernešti mus per Atlanto vandenyną. Išskridome skirtinga valanda. Diena buvo saulėta, graži. Lėktuvu iškilo 18,000 pėdų virš debesų. Kelionė buvo begalo rami. Sunku buvo įsivaizdinti, kad skrendame taip aukštai. Lėktuve buvo apie 60 keleivių. Apie 6 val. vakaro buvo visiems atnešta skani vakarienė — sriuba, pušės vištuko, ledų ir karštos kavos. Apie 12 val. vidurnaktį pasiekėm šv. Marijos salą Azoruose, kur lėktuvus nusileido ir visas buvo patikrinta taip greitai, kad už trijų valandžių jau buvome Portugalijos sostinėje Lisbone, 9 val. ryto. Nuvykę į šv. Dominiko bažnyčią, ten aukavau pirmas šv. mišias Europoje.

PORTUGALIOJE

Tai buvo trečiadienis, birželio 13, šv. Antano diena. Kadangi šv. Antanas gimė Lisbone, 1195 metais, tai jis yra miesto vyriausiasis globėjas. Lisboniečiai švenčia šv. Antano dieną su didele iškilme. Viskas buvo uždaryta: žmonės šventė. Vakare apie 6 v. mum teko matyti milžinišką procesiją, kurioje buvo nešama stovykla šv. Antano ir kurioje dalyvavo didesnė miesto gyventojų dalis.

Ketvirtadienį aplankėme į Park yra Salisbury gatvėje, prieš Dailės muziejų.

Gėlės

Gėlių parodos, vykstančios kas savaitę ketvirtadieniais nuo 3:30 iki 8 v. v., vasaros metu sutraukė nemažai lankytojų, tik labai retai tesimato lietuvių (o sakoma, kad lietuvių mėgstama gėlė), nors dažnai parodose matosi lietuvių Vinco Akelaičio išstatytos puikios rožės, už kurias nesykį jau laimi pirmą dovaną.

Kai kurie gal ir nežino, kad nėra jokio mokesčio nei į Dailės muziejų nei į gėlių parodas, be to, gal nežino, nei kur tos įstaigos yra. Jos būna: Worcester Art Museum — 55 Salisbury St. Worc. Historical Society, 39 Salisbury St., Worcester County Horticultural Society, 30 Elm St. (čia vyksta gėlių parodos) American Antiquarian Society, 185 Salisbury St. ir Worcester Public Library, 12 Elm St.

Rūtvilė

domesnis Lisbono miesto vietas, matėme to miesto svarbesnius paminklus, penktadienį leidomės į Fatimą, kur Marija apsiereiškė trims vaikučiams 1917 metais ir išpranašavo visas tas komunizmo baisybes, kurių didesnė dalis jau išspildė. Sunku viską aprašyti, kas man padarė didžiausio įspūdžio.

Marijos šventovė — bazilika jau užbaigta. Milžniškas šventorius jau įrengtas, bet trūksta vietų, kur maldininkai galėtų gauti prieglaudą. Buvo man pasakyta, kad geg. 13 ir spalį 13 kuomet atkeliauja į Fatimą 60,000 maldininkų, tai žmonės turi atsinešti savo maistą ir miega lauke ant žemės. Mums buvo parūpinta kambaryai Dominikonų užėjoje. Seštadienį, birželio 16, 8 v. r. turėjau laimę aukoti šv. mišias kolytelėje, kuri stovi ant tos vietos kur stovėjo tas medelis, virš kurio Marija apsiereiškė Lucijai, Pranciškai ir Jacintai, 1917 metais.

ISPA NIJOJE

Sekmdienį, birželio 17, išskridom į Madridą, Ispanijos sostinę. Kelionė truko tik pusantros valandos. Suradęs savo viešbutį, kadangi visas buvo uždaryta sekmdienį, turėdamas kelias valandas laisvo laiko, nutariau su sesute pamatyti jaučių rungtynes. Ispanijoje, kaip ir Meksikoje, kiekvienas miestas ir miestelis turi savo širenka beveik visi miesto gyventojai pamatyti "corridos de toros", tai yra rungtynės jaučių su išsilavinusiais jaučių kovotojais.

Madride būdami atlankėme buvusį Ispanijos karalių dvarus, garsų Escorial vienuolyną, kurio rūsyje yra la dėti karaliai ir jų šeimos per pereitus 400 metų. Aplankėme garsų Prado muziejų ir buvome nuvykę į Toledos miestą, kur Franco sumušė komunistus ir išlaisvino Ispanijos kraštą nuo gresiančios Sovietų vergijos. Matėme Alcazaro tvirtovę, kurioje žuvo virš 100 žmonių. Tą tvirtovę komunistai puolė lėktuvais iš oro, ją bombardavo ir sugadino, tačiau negalėjo jos paimti, iki Franco su savo kariuomene juos išvijojė Toledos miesto ir išlaisvino ten esančius žmones.

ITALIJOJE

Birželio 20 lėktuvu išskridom į Romą. Už trijų valandžių jau buvome vietoje. Romai! Kas gali tinkamai ją aprašyti? Istorija, menas, katalikų Bažnyčia, šv. Tėvo buveinė, mūsų tikėjimo centras! Savo kelionės plane buvau skyręs 18 dienų Romai, beveik trečdalį viso

Antanas Miškinis, poetas dar tebėra gyvas ir gyvena Sibire. Anksčiau buvo gandy, kad jis žuvo Lietuvoje.

Dailės Instituto suvažiavimas įvyko rugėjį 1 ir 2 d.d. Chicagoje dail. A. Valeskos Bažnytinio Meno studijoje.

laiko Europoje, kad atkėčiau visus užsimojimus, kuriuos turėjau mintyje ir širdyje per daugel metų.

Negaliu rašyti apie Romą, nepasakęs, kad šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje vadovybė — vysk. V. Padolskis, prel. L. Tulaba ir jų padėjėjai kunigai buvo mūsų didžiausieji globėjai. Šv. Kazimiero lietuvių kolegija Romoje yra tikras lietuviškas centras. Popiežiaus sostinėje. Nors ir išreiškiau savo ir mano sesutės gilų dėkingumą visam lietuvių kolegijos štabui, ypač vysk. Padolskiui ir prel. Tulabai, noriu dar kartą viešai pareikšti, kad tokio nuosirdumo, tokio rūpinimo, tokio broliškumo nesu niekur patyręs, kaip pas savo šius Romoje.

Prel. L. Tulabos pastangomis turėjome audijenciją su šv. Tėvu, aplankėme Napoli, Sorrento, Capri, Montecassino vienuolyną. Pirmąsias šv. mišias Romoje, birželio 21, teko aukoti bažnyčioje, pastatytoje Nekalčiausios Marijos Širdies garbei. Tose mišiose prašiau taikos pasauliui, bet ypač greitai išlaisvinimui visiems bedieviško komunizmo pavergtiems kraštams.

Trečiadienis, birželio 27 mačiau ir girdėjau Kristaus vietininką popiežių Pijų XII kalbant šešiomis kalbomis ir kaip maldininkas klūpojęs prie jo kojų, priimdamas jo tėviškąjį palaiminimą, kaip sau taip Jums, taip visiems mūsų garsiosios Novenos maldininkams.

Romoj gal svarbiausia šventė yra Sventųjų Petro ir Povilo diena, birželio 29, kuomet šv. Tėvas aplanko apaštalu karstus ir meldžiasi jūjų užtarimui ir pagalbos Kristaus vietininko pareigose. Tą dieną atlikau šv. valandą mažoj šv. Klaudijaus bažnytelėje, kur šv. Sakramentas yra išstatytas kasdieną ir kur išlisis stikliniame grabe kūnas palaiminto Petro Julijono Eymard, įkūrėjo kunigų garbintojų šv. Sakramento ordeno.

Sekmdienį, liepos 1 buvau pakviestas vyskupo O'Connor, dabartinio rektoriaus Siarines Amerikos seminarijos, aukoti šv. mišias prie didžiojo altoriaus dabartiniams Amerikos klierikams. Nors ir bandžiau būti susitelkęs, tačiau buvo man sunku prisiminti, kad prieš 28—32 metus ir aš buvau vienas iš tų jaunuolių studentų, kurs laukė įšventinimo ir kunigus dienos. Kaip greitai prabėgo tie metai! Kaip skubiai praėjo tas mano gyvenimas!

Seštadienio vakare, birželio 30, buvau pakviestas tarti žodį pavergtiems Lietuvos žmonėms per Vatikano radijo stotį. Savo kalboje pabrėžiau, kad komunizmo pavergtieji yra dvidešimtojo amžiaus kankiniai. Nenusiminkite savo kankiūse. Dievo keliai yra slaptinigi, bet ir teisingi. Kristaus Seštadienio Meno studijoje. (Nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

T. Tomas Žiūraitis, OP, iš Metuchen, N. J., iškeliamas į Michigano valstybę. Jo naujas adresas: Rev. T. Žiūraitis, O. P., Route 2, Draher Road, Oxford, Mich. New Jersey lietuviškoji visuomenė jam ruošia išleistuves, kurių komitetą sudaryti ėmėsi New Jersey žinomas lietuvių veikėjas Vladas Dilis.

Brockton, Mass., kiekvienais metais rugėjio pradžioje Fair Grounds patalpose organizuojama žemės ūkio bei pramonės paroda. Ta pačią progą ten pat esančioje Lietuvių Bakūžėje būna lietuviškoji meno bei tautodailės paroda. Šiais metais ji atidaroma rugėjio 9 ir tęsis iki rugėjio 15. Išlimgas parodos atidarymas įvyks prie Bakūžės rugėjio 9 d. 2 v. p. p. Programoje numatomos prakalbos ir tautiniai šokiai, kuriuos išpildys O. Ivaš, kėnės vadovaujami vyresnieji ir mažiukai. Kiekvieną dieną paroda galima lankyti nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Visą parodos laiką veiks užkandinė, kurioj bus galima gauti lietuviškų valgių bei gėrimų.

Klemensas Vilkevičius palaidotas rugpjūčio 28 d. Chicago. Prieš pirmą pasaulinį karą jis gyveno Brooklyne ir Grand St. turėjo laikrodžių krautuve. Jis yra Natalijos Kulbokienės dėdė. Į jo laidotuves iš Brooklyno buvo nuvykęsi N. Kulbokienė ir seseriai — Viktoras ir Nikodemus Dapkevičiai ir Viktorija Pearson.

Antanas Ramonas iš Jackson Heights, N. Y., su savo sūnumi Antanu ir su brolio vaikais — Agute ir Juozu buvo išvažiavę į Kanadą pas savo sesutę Matildą ir jos šeimą, kurios jau nebuvo matę aštuoneri metai. Kartu aplankė ir kitas gimines.

Aldona Stempuzienė, dalyvavusi "The Chicago Tribune" surengtame tarp miestinių dainininkų konkurse, kontralto balsų grupėje laimėjo premiją su aukšniu medaliu ir garbės diplomu. Rugėjio 30 dalyvavo Cafareli operos kompanijos G. Verdi "Rigoletto" pastatyme, išpildydama Magdalenos partiją.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti:

ATEITIES administracijoje ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

BACK TO SCHOOL
WITH A NEW 1957

ROYAL PORTABLE

Clean 'n Easy ribbon change with Royal's exclusive Twin-Pak.

NO DOWN PAYMENT. Up to 24 months to pay.
J. L. Giedraitis, 1632 Broad St. Hartford 6, Conn. Reikalaukite informacijų angliškam, lietuviškam ir kitų kalbų raidynams.

Vaiduoklis teisme

Ne visur dienos giedrios. Daugeliui jos nėra giedrios Austrijoje. Grazo elektros monteriai, jo motinai ir žmonai buvo tokios negiedrios, kad nuvedė visus tris į teismą.

Jau prieš metus elektromonter's buvo persiskyręs su žmona. Bet vargas su butais. Negalėdamas niekur kambario gauti, buvusi žmona gyveno buvusio vyro bute, kuris turėjo visą virtuvę ir visą vieną kambarėlį. Virtuvėje lova buvo pasidėjusi motina, o kambarėlyje viename kampe m'egodavo persiskyrusi žmona, kitam kampe persiskyręs vyras.

Atsitiko taip, kad vyras nusiziūrėjo kitą merginą ir norėjo antru kartu vesti. Bet kliūtis buvo buvusioji žmona, kuri savo kampo nesirengė užleisti būsimajai žmonai. Tada buvęs vyras ir jo motina sugalvojo ją nusikratyti.

Vieną naktį buvusioji žmona pajuto, kad jos lova sūbuoja, ir išgirdo kažkokius dejavimus. Tai vaiduokliai. Ji šoko iš lovos ir norėjo elektrą užžiebt, bet vaiduokliai ir elektrą buvo išjunge. Buvęs vyras sakėsi nieko nejautes ir negirdėjęs. Ji turinti haliucinacijas. O jei taip, tai ją reikią gabenti į ligoninę. Buvusioji žmona aprimo. Bet kita naktį vėl "apsireiškė" viršum jos lovas baltas pavidalas, o lyg iš po žemės kažkas verkė ir dejavo. Buvusi žmona neišsigando: čiupo vaiduoklį, ir jos rankose liko marškiniai. Kai pasisekė šviesa žiebt, paaiškėjo, kad vyras prie lubų buvo pritaisęs žiedą ir pro jį virvele traukė visą mechanizmą apvilktą juo paties marškiniais, o tyčia dejavo už sienos jo motina. Tada į darbą ėjo keptuvas ir kiti kieti daiktai, iki susibėgė kaimynai, ir visa byla atsidūrė teisme. Daugiausia vargo turėjo teisėjas, kad išlaikytų rimtą veidą, skelbdamas ištarmę, kurioje buvusi žmona išteisinta, o pabaudą turėjo mokėti motina ir sūnus.

PAIEŠKOJIMAI

Jonas Grušauskas, esąs Australijoje, Juozo sūnus, gyv. Kaune. Atsiliepti: Ieva Jesukaitis, 203 First St., Elizabeth, New Jersey.

Zenonas Baškis, sūnus Kazimiero iš Kelmės v., Nirplių bažnytk. Ieško Jonas Antanavičius. Teirautis pas Stef. Rikutę, 3230 S. Litanica Ave., Chicago 8, Ill.

Baurytė Vakuškienė Antanina, duktė Justino, gyv. Sibire, ieško savo brolio Bauro Povilo ir Mockevičiaus Antano, anksčiau gyvenusio Brooklyne. Rašyti Darbininkui.

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS

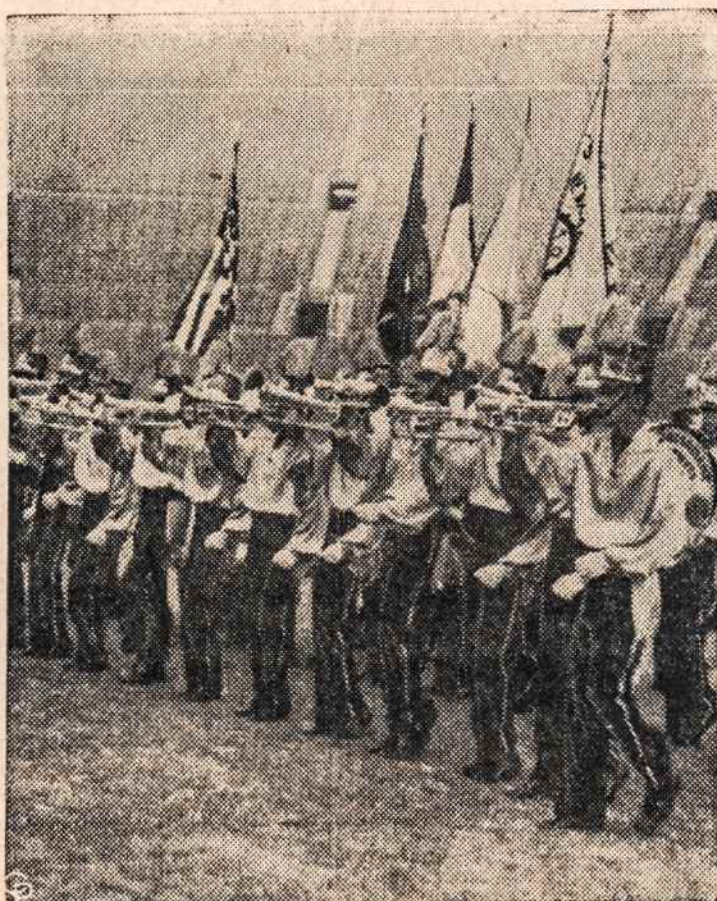
37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N. Tel. APllegate 7-7083

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui **ANTANUI E. KNEIŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 329 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRkland 7-8538.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose. prielama kalna.
Tel. CHapel 6-1377

NEWARKO ORKESTRAS laimėjo pirmąją premiją veteranų suvažiavime Los Angeles, Calif.

PREL. L. MENDELIO IŠPŪDŽIAI IŠ EUROPOS

(atkelta iš 5 psl.)

priešai, pakabinę Išganytoją ant kryžiaus, manė Jį pergalėję. Tačiau, išaušo Velykų rytas. Kr'stus kėlėsi iš mirties karsto. Aleliuja suskambėjo iš Kristaus sekėjų lūpų. Jų širdys buvo kupinos džiaugsmo. Toksai Pilotas, Erodas ir kiti Kristaus priešai nebegalėjo Jam daugiau pakenkti. Taip ir jūs, mano mieli tėveliai, mamytės, broliai, sesutės lietuviai, savo skausmų, vargų ir kančių valandųje pakelkite akis į dangų. Ten yra mūsų visų amžinas miestas. Laikykites tvirtai Kristaus tikėjimo. Dievas iš klausys mūsų prašymą — Lietuva ir jūs būsite vėl laisvi!

Pirmadienį, liepos 9 anksti rytą autobusu išvykome į Florenciją. Pakelyje sustojome aplankyti Asyžiu. Čia pasimeldžiau Porcijunkulės koplytėlėje ir prie šv. Pranciškaus karsto. Pabuvę pora dienų Florencijoje, vykome į Veneciją, sustodami šv. Antano bazilikoje Paduvos m'este, kur matėme to Šventojo liežuvį taip sveika ir raudona, kaip kad jis buvo 1231 m., kuomet šv. Antanas persikėlė iš šios ašarų pakalnės į dangų.

Iš Venecijos važiavome į Milana, kur yra gražiausioji 16-to amžiaus gotiška katedra v'same pasaulyje. Milane, sekmadienį, liepos 15, aukojau šv. mišias prie šv. Karoliaus Borromeo karsto už visus kunigus, prašydamas daugiau pašaukimų į dvasinį luomą. Rytojaus dieną aukojau šv. mišias prie garbo šv. Ambrozijaus ir šventųjų kankin'ų Gervazo ir Protazo. Tas mišias aukojau už visas verkiančias motinas, kurių vaikai drasko jų širdis ir trumpina jų gyvenimą savo nepaklusnumu, nedėkingumu ir ištvirkimu.

PRANCŪZIJOJE IR BELGIJOJ

Liepos 17 traukiniu aplėdžom Italiją ir per Sveicariją (kur praleidom pora dienų

prie Genevos ežero) įvažiavome į Prancūziją, atvykdami garsiąją Marijos šventovę Liurde. Miestelis buvo prikimštas maldininkų. Iš Skotijos buvo tuo laiku atvažiavę 6 vyskupai ir 1,300 maldininkų. Buvo mald'nikų iš Italijos, Belgijos, Vokietijos ir Prancūzijos. Virš 800 ligonių galima buvo suskaičiuoti ant neštuvų ir vežimų. Šv. mišias šeštadienį aukojau Rožančiaus bazilikoje, o sekmadienį turėjau laimę aukoti jas prie šv. Bernadetos altoriaus.

Iš Liurdo lėktuvu išskridom į Belgiją pamatyti Bruselio, Belgijos sostinės. Ten užtrukome tik vieną dieną. Pirmadienį vakare, liepos 23, jau buvome Paryžiuje. Čia užtrukom visą savaitę, nes Paryžius yra ne tik vienas iš gražiausių Europos miestų, bet Paryžiuje yra šventovės, kurios man yra be galo brangos. Liepos 25, šv. Jokubo Apaštalo iškilmė, man buvo leista aukoti šv. mišias prie Didžiojo altoriaus virš kurio lapkričio 27 1830 m. Marija apsiareiškė v'enuolei šv. Kotrynai Labourė ir liepė jai kreiptis į Paryžiaus arkivyskupą prašant, kad Medalikėlis būtų pagamintas taip, kaip Kotryna matė Mariją apsiareiškime. Marija ir jos Medalikėlis padarė šv. Alfonso bažnyčia ne tik garsia šventove

Bendruomenės gegužinė Detroito

Rugšėjo 9 d. Liberty parke įvyks pirmoji bet didelė **Bendruomenės gegužinė** - piknikas, pavadinta Michigano Lietuvių Sąskrydžiu. Į šią gegužinę kviečiami atvykti visi Michigano lietuviai.

Programoje matys'ime "Gaubijos" skaučių tautinių šokių grupę, vadovaujama Aldonos Rastenytės, komišką sportą, pravedama sporto klubo "Kovas", išgarsime mūsų jaunuosius akordeonist'us — Vyt. Marčiukaitį ir Vyt. Petrauską. Gegužinėje išeis la kraštis, redaguojamas žurn. Vlodo Mingėlos ir Co., kurio vieną dalį kupletų formoje p'eduos Algirdas Pesys. Be to, gegužinėje bus didelis dovanų paskirstymas, pravedamas Lidijos Mingėlienės, todėl kiekvienas galės išbandyti savo laimę. Mažiems vaikučiams veiks vaikų darželis, organizuojamas Vlodo Paužos.

Programai vadovaus Albertas Misiūnas, šokiams if raitams — Leopoldas Heiningas, dainai — Pranas Zaranka.

Sokiams gros puikus orkestras.

Be šių visų gėrybių, veiks turtingas bufetas su lietuviškom's dešromis, vėdarais, sūriu, "cepelinais", amerikoniškais bei užsieniniais gėrimais,

Žemės klimatas keičiasi?

Nieko arba labai mažai težnoma apie priežastis, turinčias įtakos žemės klimatą. Ligišiol mokslas tegalėjo pateikti tik davinius. Metereologai, okeanografai, geofizikai ir astrofizikai yra priėję panašios išvados

žemės atmosfera darosi šiltesnė.

Nelengva nustatyti, ar tai priklauso nuo išorinių veiksnių, ar nuo pačios žemės. Šių reiškinį geresniam pažinimui pradėtos ekspedicijos ir tyrinėjimai keliuose žemės kampuose: Svedijoje, šiaurinėse srityse, Aliaskoj, Kanadoj, Sibire, Afrikoj ir kitur.

Pirmasis šį reiškinį pastebėjęs yra švedų mokslininkas Staus Ahlmann. Jo teigimu žemė ne tik atšylanti, bet dargi šilimas darasis ritmiškai greitesnis. Prie jo nuomonės prisijungia prof. Herald Swerdrup, Poliarinio instituto direktorius Oslo mieste. Jis pastebėjęs, kad Grenlandijoje, kur anksčiau termometras nes'ekdavo aukščiau kaip vieno laipsnio virš nulio, dabar jau pakyla ligi 9—10 laipsnių.

Antarktikos vandenyne, Maud srityje, ties Olgio linija O, jau anksčiau norvegų jūrininkai pastebėjo, kad **ledynų masės mažta.**

1938—9 m. vok ečių žvalgibiniai lėktuvai tas sritis fotografavo. Iš nuotraukų aiškiai matyti didžiuliai plotai bei ledynų ir sniego, V.su tai, palyginus, nesenu laikų darbas. Panašus reiškinys pastebiamas visur. Kalnų ledynai tirpsta, Aliaskoje taip pat jie traukiasi net po kelis šimtus metrų per metus.

Spitzbergene ledynai tiek suplonėję, kad galima 7 mėnesius per metus prieiti kasti anglį iš po žemės, kas anksčiau tebuvo įmanoma tik per 3 mėnesius. Rusijos ledynuose, kaip rodo nuotraukos iš lėktuvų, per 20 metų (nuo 1922 ligi 1944) nutirpo milijonas kvadratinų km. žemės, Islandijoje, Svedijoje, Suomijoje,

Baltimorėje, bet ir visame pasaulyje. Kopyčioj yra gerbiama kūnai šv. Luizos Marillac ir šv. Kotrynos Labourė. Man buvo pasakyta, kad toje Apsireišimo kopyčioje yra aukojama 70 mišių kasdieną. Šv. Onos diena, liepos 26, aplankiau šv. Vincento Pauliečio kopyčia. Čia jo kūnas matosi stikliniame grabe.

Du kartu aplankiau garsiąją šv. Jėzaus Širdies bažnyčia pastatyta, ant kankinių kalno Paryžiuje. Šioj bažnyčioj šv. Sakramentas yra garbinamas dieną ir naktį nuo 1885 metų, tai yra per 71 metus. Antrame pasauliniame kare 13 bombų krito visai arti tos bažnyčios, bet nė vienas Jėzaus garbintojas nebuvo sužeistas ir nė vienas langas nebuvo išmuštas.

Antradienį, liepos 31, šv. Ignaco Loyola diena, aukojau paskutines mišias Marijos Loreto bažnyčioje. Tą patį antradienį, 6 val. vakare, išskridom iš Paryžiaus. Už trijų valandų buvome Shannon, Irlandijoje. Už 8 valandų pasiekėm Newfoundland, dar po 4 valandų buvome New Yorke. Tai buvo 6 val. ryto. Palauke lėktuvo į Baltimorę iki 10 val. grįžome sveiki į šv. Alfonso kleboniją.

Po tokių ilgų ir įdomių atostogų jaučiuos pailsėjęs kūnu ir s'ela.

ledais ir kt. Bufetui vadovauja Jurgis Rekašius.

Gegužinė (p'iknikas) įvyks gražiame ir dideliame Liberty parke į kurį reikia važiuoti Expressway (galima ir 112 keliu) iki Middlebelt Rd., pasukti į kairę ir maždaug už šešių mylių kairėje pusėje yra iškaba "New Liberty Park". Čia keliuku sukti į kairę pusę (ant kryžkelės stovės mūsų žmogus) ir maždaug už 300 metrų nuo Middlebelt Rd. yra pats parkas. Si vieta yra visai netoli nuo daugumai detrotiečių žinomo Binkevičienės ūkio.

Tad iki pasimatymo gegužinėje, **V. Kutkus**

kur prieš 10—15 metų niekas nemanė žemės dirbti, dabar jau sėjami javai.

Klimato keitimas s turi daug reikšmės kai kurių paukščių ir žuvų migracijai. Tuose atšiltančiuose kraštuose ėmė rodytis paukščiai, kurių anksčiau nei su pagaliu nebuvo galima ten nuvaryti. Visai priešingai daro žuvis, Sardinės, pav., prieš kiek laiko nelaba mėgusios toliau nusiirti nuo D. Britanijos krantų, paskutiniaisiais dešimtmečiais pamėgo Portugalijos pakrantes. Silkės, tos tikrosios šaltųjų vandenų gyventojos, traukia ir jos į šiltesnius kraštus.

Dar galima pridėti ir tai, kad tos žuvis, kurios it'n mėgsta sūrius vandenis, didesniais kiekiais ima rodytis Baltijoje, kuri yra viena iš priesk'ausių jūrų.

Mokslininkų išvedžiojimais remiantis, apie 2400 metų žemės atšilimas pasieksia aukščiausią laipsnį ir turėsia katastrofiškai pradėti tirpti patys storiausi polių ledynai.

užliedami didžiausius plotus žemės, lyg koks biblinis tva-

nas.

Jei jau taip turėtų įvykti, tai toje nelaimėje mūsikė ir dar keliolika kartų gali būti vadinamos laimingom, nes dėl suprantamų priežasčių mes to tvano išvengsime. **M. Ce.**

LINDA FALCOA, Miami universiteto studentė nustebino profesorius savo matematikais gabumais. Ji per 3 savaites išsprendė uždavinį, kurio matematikai negalėjo išspręsti per 17 metų.

HARTFORD, CONN.
Šv. Jono Evangelisto draugija rugšėjo 9 rengia metinį pikniką lietuvių parke East Hartford, Conn. Ši draugija veikia jau 58 metai. Ji savo narius aprūpina ir remia kitas labdaringas įstaigas, todėl verta paremti. Valdyba kviečia visus dalyvauti p'iknike.

LDS 6-tos kuopos susirinkimas įvyks rugšėjo 15. Bus renkami atstovai į Conn. apskrities suvažiavimą, kuris bus spalio 7 Hartforde, Conn. **Report.**

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Lietuvos Vyčių 1957 metų seimas Los Angeles mieste

Dėl 1957 metų seimo Chicago suvažiavime kovojo New Yorko ir Los Angeles miestų vyčiai. Ir' viena ir kita pusė buvo pasiruošusi "kovai" ir ją vedė trejetą dienų. Visi suvažiavimo delegatai ir švečiai sutiko, kad niekad praeityje dėl seimo taip nebuvo kovota, kaip kad šiais metais Chicagoje, si "campaign" įnešė labai daug gyvumo ir visą suvažiavimą, ir visi delegatai ir švečiai, kaip vienas vytiš išsireiškė, turėjo "a great deal of fun". Galų gale Los Angeles delegatai laimėjo kovą 14 balsų persvara. Lary Janonis, New York —New Jersey apygardos atstovas sveikino Los Angeles vyčių atstovą L. Valiuką su laimėjimu, spausdamas jam ranką ir kviesdamas visus vyčius: "Let's go Hollywood in 1957!"

Specialius laiškus Lietuvos vyčių suvažiavimui Lietuvoje buvo parašę Kalifornijos gubernatorius Goodwin J. Knight ir Los Angeles miesto burmistras Norris Poulson, ir vienas ir kitas kviesdami suvažiavimo delegatus pasisakyti už 1957 metų suvažiavimą Los Angeles mieste.

Tokio įvykio Los Angeles lietuviai dar niekad nėra turėję: be abejoj, bus Lietuvos vyčių organizacijos ir kartu visų Kalifornijos lietuvių didžiulė šventė. Daugumą vyčių jau iš anksto planuoja praleisti 1957 metų atostogas prie Ramiojo vandenyno ir kartu dalyvauti seime. Tiksliai suvažiavimo data dar nenustatyta. Suvažiavimas įvyks tą 1957 metų rugpiučio mėn. savaitgalį, už kurį pasisakys daugiausiai kuopų. Suvažiavimo rengėjai jau išsiuntinėjo tuo reikalu visoms kuopoms laiškus.

Suvažiavimo rengėjams (Lietuvos vyčių 133 kuop.) visokeriopa paramą yra pažadėję: Dr. J. J. Bielskis, Lietuvos konsulas; kun. kleb. J. Kučingis, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas; Amerikos Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkė; Amerikos Lietuvių Tarybos vietos skyrius; Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos vietos skyrius.

Suvažiavimas įvyks Statler viešbutyje, prieš porą metų pastatytame.

Los Angeles vyčiams Chicago suvažiavime atstovavo L. Valiukas ir Laura Jučius; abu buvo suvažiavimo prezidiumo nariai. Jie abu vedė kovą už 1957 metų suvažiavimą Los Angeles mieste, abu apsiėmė vadovauti 1957 metų suvažiavimui rengti komitetui. **K.R.**

H. W. MALE

"Excellent Opportunity!"
Immediate Opening — **MACHINIST**
Understand ng of English and ability to read Blue Prints, Small Shop.
40 Hour Week.
Liberal Company Benefits, Good Working Conditions, Steady year round work.
WILLIAM H. WELSH CO., INC.
2211 So. Indiana
CA 5-5454

TO PLACE HELP WANTED ADS ASK FOR AD TAKER. TELEPHONE: DEABORN 2-0819.

HELP W. MALE

CRANE CO.

HAS JOBS AVAILABLE
2ND & 3RD SHIFTS
MACHINE OPERATORS
TURRET LATHE
BORING MILL
DRILL PRESS

Other Openings Available
1 1/2 % Night Bonus
Steady work — good pay — liberal benefits.
Apply
Employment Dept.—Monday thru Friday
Must speak and understand English

CRANE CO.

4200 S. Kedzie

POLIO?

SPEARS research has disclosed many of the causes of poliomyelitis; also effective Chiropractic methods to combat this disease. Best results are obtained in the acute stage. Even when the condition has become chronic, gratifying relief from the paralyzing aftermath of infantile paralysis has been achieved by the application of Chiropractic measures and physical rehabilitation.

See your local chiropractor, and write for further free information on polio and other problem diseases.
Spears Chiropractic Hospital, Dept. E-095, Denver 20, Colorado.

SPORTAS

Šeštosios Amerikos lietuvių žaidynės

VI-šiose Amerikos lietuvių žaidynėse futbolo varžybas laimėjusi Toronto Vytis apgynė meisterio titulą, pasiimdama pereinamąjį taurę visiškom nuosavybėn. Kaip ir buvo manyta, kelias į meisterius vedė per New Yorką, kurį baigėnėse rungtynėse įveikė, kana diečiai įrodė turį geriausią lietuvišką futbolo komandą šiam kontinente. Varžybose dalyvavo keturios komandos: Toronto Vytis, Čikagos Vainutas, Detroito Kovas, New Yorko LSK.

New Yorkas — Detroitas 5:0 (3:0)

Siose rungtynėse mūsų aikštėje dominuoja visą rungtynių laiką ir laimi be abejonės. Gero mūsų gynimo dėka, Detroitas negauna per daug pasireikšti, tuo tarpu kuomet mūsų puolimas kelia nemažai susirūpinimo. Pirmo įvarčio tenka laukti net 20 minučių, kol Steponavičius įstumia į vartus gerą Remėzos padavimą. Toliau Beleckas ir Butrimas pakelia kėlinio pasekmę iki 3:0. Antrame kėlinyje geras Detroito vartininkas bei mūsų kėlinio nesugebėjimas gelbsti Kovą nuo tolimesnių įvarčių, ir tik 70 minutėje, saugas Didžbalis II, geriausias žaidikas aikštėje, iš toli ženklina 4:0. Po kiek laiko Detroito dešinis gynikas nukreipia Remėzos šūvį į savo vartus ir jau 5:0. Jau pirmame kėlinyje mūsų kėlinis netenka vartininko Kliušio, kuris pasitraukęs koją turi aplėisti aikštę. Antrame kėlinyje panašaus likimo susilaukia ir Beleckas. Rungtynės vyko šeštadienį po pietų, tikrai puikioje aikštėje Detroito. Tuo pačiu metu, Windsore, Kanadoje, Toronto Vytis, įveikusi Čikagos Vainutą — 5:1, kvalifikavosi į baigmę.

Kištą dieną, sekmadienį, rungtynės vykstą Windsore, ir nebe taip geroje aikštėje. Rungtynėse dėl trečios vietos, Čikaga įveikia Detroitą 3:2. Abi komandos parodo maždaug mūsų rezervinės komandos lygį.

Torontas — New Yorkas 3:0 (1:0)

Saulutei gerokai kaitinant ir stebint apie 200 žiūrovų, trenė (Nukelta į 8 psl.)

INFANT OF PRAGUE
Statue Dressed in Satin Garments — 12" Tall — \$3.95 Complete — postage prepaid
INFANT OF PRAGUE STATUE complete with 7 changes of garments — Mantle colors: Red, blue, white, gold, purple, rose, green. Complete — Postage ppd. \$9.95
INFANT OF PRAGUE 75
INFANT OF PRAGUE
JOBBER'S INQUIRIES SOLICITED
Send check or M.O. to U. S. Statuary Co., Box 292, Brighton 35, Mass.

NEW ENGLAND P-BĖSĖ, Providence, R. I., 34 dalyviai, jų tarpe mūsų Kazys Merkis ir latvis Strazdins. Po keturių ratų po 4-0 taškų turėjo dr. Platz ir Massachusetts meisteris J. Curdo. Merkis, Strazdins drauge su buv. N. England meisteriais H. Daly, J. Bolton, Dr. Keilson ir kitais turėjo po 2½ taškų.

Tartakoverio vardo turnyre, Detroito, po 5 ratų, pirmavo D. Byrne ir Theodorovich (Toronto) su 5-0 taškų. Amerikos championas A. Bisquier, Shipman, Szabo, Dreiberger ir mūsų Kazys Jakštas iš Chicagos turėjo po 4-1 taškų.

KANADOS ATVIROS P-BĖSĖS Mon. trealy, vyksta nepaprastai stiprių varžybų ženkle tarp geriausių JAV ir Kanados šachmatininkų. Viso 88 dalyviai, jų tarpe mūsų Povilas Vaitonis iš Hamilton, Ont., Ignas Zyls ir Judzentavičius (abu iš Montrealio). Po 9 ratų pirmavo W. Lombardy ir J. Sherwin (abu iš New Yorko) su 7½ taškų. Jiems įkandin sekė Larry Evans, N. Y., DiCamilo, Philadelphsia ir Povilas Vaitonis su 7 taškais. Kanados meisteriai Frank Anderson ir D. Yanofski su JAV jaunių meisteriu (Benetu) Bobby Fisher turėjo po 6½ taškų. Zemiau jų Edmar Mednis, H. Berliner ir eilė kitų įžymybių.

KAZYS ŠKĖMA iš Detroito puikiai pasirodė Michigano p-bėse. Pirmenybes laimėjo Amerikos rinktinės dalyvis Donald Byrne su 7,1 taškų. Latvės Dreiberger (pr. metu meisteris) 6½, Kazys Škėma, F. Foote ir R. Uhimann po 6 tšk. Dalyvaavo 58 šachmatininkai.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

HELP WANTED FEMALE

GIRLS
Conveyer line packaging automatic the leases to \$47 plen. ty overtime, good housekeeping Cafeteria on premises. Apply 9—11 A. M.
COTY'S
423 W. 55 N.Y.C.

DISPLAY
MUSICAL INSTRUMENTS
SALE! SAVE HUNDREDS OF dollars on the world's finest pianos, used only 6 weeks at the Berkshire Music Festival. Acrosnic spinets and Baldwin grands in nearly all designs and finishes. New-piano factory guarantee. Sale on while limited supply lasts. Clip this ad and mail with name and address for brochure and prices.
GOSS PIANO COMPANY, 317
Asylum Street, Hartford—Jackson 5-6696. Open Monday through Saturday and Thursday nights. Free parking beside store.

MICKEY MANTLE Yanikių sta dijone New Yorko patenkintas, kad pasiekė "46 homer".

SACHMATAI

Veda K. MERKIS

DREIBERGS

SKEMA

NEW YORKE rugsėjo 21 d. 7:30 v.v. šaukiamas visuotinas estų, latvių ir lietuvių susirinkimas steigimui **Baltic Chess Club**. Susirinkimas įvyks Free Baltic House patalpose 131 E. 70 St. New Yorke (kampus Lexington Ave.). Visi šio karališkojo sporto mėgėjai prašomi prisidėti gausiai atsilankant. Phila. Pa.

HELP WANTED FEMALE

GIRLS
Conveyer line packaging automatic the leases to \$47 plen. ty overtime, good housekeeping Cafeteria on premises. Apply 9—11 A. M.
COTY'S
423 W. 55 N.Y.C.

DISPLAY
MUSICAL INSTRUMENTS
SALE! SAVE HUNDREDS OF dollars on the world's finest pianos, used only 6 weeks at the Berkshire Music Festival. Acrosnic spinets and Baldwin grands in nearly all designs and finishes. New-piano factory guarantee. Sale on while limited supply lasts. Clip this ad and mail with name and address for brochure and prices.
GOSS PIANO COMPANY, 317
Asylum Street, Hartford—Jackson 5-6696. Open Monday through Saturday and Thursday nights. Free parking beside store.

H. W. MALE
POLISHERS
If you are tired working in Shops where you are, regularly laid off every time business is slow, if you are looking for a job with good working conditions and where you can work 52 weeks a year at a good wage in modern B'klyn factory and if you are a 1st class buffer and can color on copper apply. Mr Rosolia.
Globe Lighting Products Inc. 1710 Flushing Ave. Brooklyn, N. Y.

HELP W. MALE
YOUNG MEN — 16—18. Deliver packages full time, 9 A. M. to 6 P. M., 5 days a week. Good pay. Applications now being accepted for work starting Sept. 1.
— Apply —
105 West 56th St. New York City

MASINISTAI
Visiem darbam
Lathe & Turret Lathe Oper.
Tool Maker
Jigs & Fixtures
YAN ALLER CORP.
601 Merrick Road
Lynbrook, L. I.
Tel. LYNbrook 9-8170 (24.M)

TEACHERS WANTED
Part or Full Time
PHYSICAL EDUCATION OR
Instrumental Music
Academy of the Holy Angels
Fort Lee, New Jersey
Phone: FO 8-0417

PORTERS
Full Time—6 AM 2:30 PM
Part Time—6 AM 10 PM
Apply 4th floor, Personnel Office
ARNOLD CONSTABLE
9 East 39th Street

VACATIONS

A HAVEN FOR HAYFEVER SUFFERERS
CHARMING 1 1/2 acre estate near N. Y. City. Swimming pool, tennis, bar and grill. 12 rooms, 7 bathrooms, 2 car garage, barn and facilities. Concrete swimming pool filtered. Patio, bath house, 93 acres. Highway and country road frontage. Wooded area, brook. CHarter 7-5621.

MODERN ROOMS
212 E. Oak Ave., Wildwood, N. J.
DAY, WEEK OR MONTH
Near beach, bus, railway stations and Catholic church. Parking.
MRS. MARTIN Phone 2-5722

SCHOOLS
ANNHURST COLLEGE, S. Woodstock, Box 569, Putnam, Conn.; Putnam 8-4977; Daughters of the Holy Ghost; Sister Anne Emilienne, President; Sister Gertrude Emilie, Dean; 90 Students; Courses leading to B. A., B. S. Degrees in Liberal Arts, Sciences and Commercial subjects; Tuition \$250; Board \$550, and incidental Fees \$100; for women only.

MOUNT ALOYSIUS JUNIOR COLLEGE, Cresson, Pa.; Sisters of Mercy of the Union; Sister Mary Magdalene, R.S.M., President; Sister Mary Anac, R.S.M., Dean; 157 Students; High School and two-year college course; Commercial and Fine Arts, High School \$610; College \$755—\$845.

OUR LADY OF THE ANGELS ACADEMY, 1370 Enfield St., Enfield, Conn.; Felician Sisters of St. Francis, Sister M. Viterbia, Principal; 120 Students; Day.

SETON HALL UNIVERSITY. SCHOOL OF NURSING, 31 Clinton St., Newark 2, N. J., Mitchell 2-8500; Margaret C. Haley, R. N., B. S., M. A., Dean; Basic collegiate program leading to B. S. N.; Degree program for Graduate Nurses.

BAYLEY-ELLARD HIGH SCHOOL, Madison, N. J.; MA 6-2486; Dominican Sisters of Caldwell, Sisters of Charity, Convent Station and Sisters of Christian Charity; Very Rev. Denis A. Hayes, Director; Sister Rose Maritta, Principal; 595 Students; Day; \$80 for Diocesan residents; \$100 outside Diocese.

Mašinistai, A
(visiem darbam)

Engine Lathe Hand, A
Drill Press Operator, A

Reikia turėti pažymėjimą, kad bent 10 metų esi dirbęs prie precizinio darbo
● Pastovus atlyginimas,
● Atlyginimas priklausau nuo kvalifikacijos
● Bendrovė duoda paramą, jei pririekia pasimokyti.
● Rūpinamasi gydymu, pensija ir apdrauda
Kreiptis į V. T. PIDGEON

BULOVA WATCH CO.
75—20 Astoria Blvd.
Jackson Heights, L. I.

Išlipus požeminio traukinio stotyje 74 St. ir Roosevelt Ave, sėsti į autobusą Q—47, kuris nuveža iki fabriko.

DISPLAY
ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Feinstes Schweinefleisch und Wurstwaren
En gros and Detail
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193
Bronx 57, N. Y.

YANEE GOLDSMITH
Old Fashion Food
Drink & Lodging
Open Every Day
WALLINGFORD, CONN.
Exit 66
Wilbur Cross Parkway

REAL ESTATE
ST. AGNES PARISH
ROCKVILLE CENTER
4 bedrooms, 2 baths, double garage, convent location.
\$17,900 RO 6-2996

IDEAL FOR TREAT HOUSE
RETIRED PRIEST HOUSE
CATHOLIC CAMP
SCHOOL OR COLLEGE
NEW BRUNSWICK (6 mill. south) N. Y. commuting country estate for sale. 200 years old, oil heat, 7 bedrooms, 7 downstairs rooms, 2 complete bathrooms, 1 washroom, 2-car garage, barn space and facilities. Concrete swimming pool filtered. Patio, bath house, 93 acres. Highway and country road frontage. Wooded area, brook. CHarter 7-5621.

STATEN ISLAND, 2 familijny dom, 5 pokojow i lazienka na parterze, 3 pokoje i lazienka na pietrze. Caly pusty. Ogrzew. olejem, garaż, 2 wejścia. Właśc. HO 6-1618. (OE)

SULLIVAN COUNTRY tourist or rest home near Catholic Seminary. 14 rooms, 11 bedrooms, living room, dining room, kitchen, 2½ baths, large porch, oil heat, 7 acres, immaculate, furnished, 2-rm. bungalow, garage. Delaware River at door; shopping and railroad close by; beautiful grounds. Sickness compels sale. Price \$22,500. Terms, Henry J. Meyer, Smallwood, N. Y. Phone White Lake 239.

BAYSIDE, L. I. Income Producing 2 family corner 60x100 detached, modern, five rooms each apt. Both available. G. E. oil heat, play room in basement, 2 refrigerators, alumin storms and screens, venetian blinds patio, 2 car garage, private entrance each apt. Near catholic schools and churches. Convent location. \$29,500, terms. Bayside 9-2636.

BELLEROSE — Attractive 4 bedroom house- 60x100, 2 car garage, fireplace, extras. \$15,900. Primrose 5-2710.

LITTLE FLOWER PARISH
2 family calder brick, possession 5 rm. apt., plus \$85 rent income. Modern kitchens and baths, automatic heat, 2 car garage, screens, storms. Asking \$18,500. Good Sheherd Parish. Brick 1 family, semi-detached. Need paint job. Oil heat, 1 car garage. Asking \$14,000.

BROOKLYN HOME SALES
1491 Flatbush Ave.
GEDney 4-2960.

RETA NAUJIENA,
Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispusiškai skaltytojui rekomenduotų, tai —
TOMO ŽIURAIČIO, O. P., ŽODIS IR GYVENIMAS
Religiniai-tautiniai rimčiai
"Tomo Žiuraičio knyga skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karžygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas).
"Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimina" (Sal: Narkelūnaitė).
"T. Žiuraičio knyga yra nauja, teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis).
"Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis).
"Naudinga-knyga!" (Kan. M. Vaitkus).
"Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas).
Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maceina.
Viršelis dail. V. K. Jonyno.
Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstalgose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biziniai ir asmeniniai turtais nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis
238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-8247.

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi allejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmdieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

PER RADIJA I LAISVE!

Jau 15 metų
Lietuviškas žodis ir daina
SKAMBA Lietuvisiškiu
BANDOMIS DIDŽIOJO NEWYORKO
NEWJERSEY ir CONNECTICUT
LIETUVIAMS PRIMINDAMIS
SU KOVOJANČIA TĖVINE
ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val. p.p.
stotis WEVD 1330 KIL., IR
DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM)
STUKAS
1264 White Str. Hillside, N.J.
Waverly 6-3325

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Organizuojami lituanistikos kursai Fordhamo universitete

Kun. prof. V. Jaskevičiaus, dr. Antano Vasio ir dr. Antano Salo iniciatyva kilo mintis suorganizuoti lituanistinius kursus Fordhamo universitete. Bendradarbiauja prel. J. Balūnas. Sumanymą visu nuoširdumu remia Lietuvių Seserų Institutas. Kadangi seserys mokslo metu yra užėmusios, dėstydamos mokyklose, tai Institutas pageidauja, kad tokie kursai būtų vasaros metu. Tačiau jais galės pasinaudoti didesnis skaičius vienuolių — mokytojų. Vasarą iš kiekvienos vienuolijos apie 20 vienuolių lankytų kursus.

Lietuviškos televizijos programa, kuriai vadovauja Jokūbas Stukas, bus rugsėjo 8, šeštadienį. Tautos šventėje, per 13 kanalą nuo 6 iki 6:30 v. v. Programoje šoks Liet. valsytinio baletu artistas Stasys Modziliauskas ir Amerikos lietuvaite — baletu artistė Adelė Čeraskaitė - DeAngelo. Dalyvauja ir Brooklyno opere, tės choras.

PADEKA

Praėjus mūsų piknikui, kurs, nežinūrinant nepalankaus oro, turėjo pakankamai gerus rezultatus, jaučiamai aiškiai pareigai nuosirdžiai padėkoti visiems, kurie savo darbu, auksa ar atsilankymu prisidėjo prie šio pikniko. Ypatinga padėka priklauso nuolatiniams mūsų šeiminiškėms, Lindeno sąjungietėms: Atutienei, Sabecienei, Vikt. Plungienei, Kotr. Sukie, nei; darbininkams prie durų ir baro: Val. Melniui, O. Saveikiytei, Sevropolos, A. Baciūskai, A. Nadzeikai, Bruzgiui; už paukštus produktus ir fantus traukimui — Balčiuniui, Hillside, N. J., Rož. Yršienei, Zosėi Pribušauskienei, Mar. Pribušauskienei, Atutienei, Sabecienei, A. Pilipaitienei, K. Sukienei, Ald. Dambrauskienei, Zemaitienei, Nadzeikienei, Urbanavičienei; už auksą pikniko proga: Jok. Stukui, kurs dar ypač puikiai garsino per savo radjo valandėlę šį pikniką, T. Capsienei, John, J. Plungiui, St. Saveikienei; už pagalbą: A. Abromajūčiui, J. Prapuoleniui ir M. Nekrošūtei.

Visiems ir visoms, reikšdami savo tikrai nuosirdžią padėką, prašome Aukščiausiąjį, kad gausiai atlygintų už Jūsų pasiaukojimą.

T. T. Pranciškoni

Šiluvos atleidži Elizabethe prasideda rugsėjo 8, šeštadienį, ir truks iki rugsėjo 16. Pamaldos ir pamokslai 7:30 v. v. Pamokslus sako ir pamaldom vadovauja kun. J. Borevičius, S. J.

M. Miklaševičienė iš Brooklyno buvo išvykusi į Windsorą dalyvauti Kanados lietuvių dienoje.

Veronika Valantienė tebeguli šv. Jono ligoninėje nuo liepos 18 d. Jai padaryta operacija. Sūnus Juozas, advokatas, iš Floridos buvo atvykęs patvarkyti jos bžnio reikalų.

Liet. atsiminimo radijo piknikas įvyksta sekmadienį, rugsėjo 9 d., erdviame Royal Gardens Parke, 990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N.J. Pradžią 1 v. p. p., šokiai 4 v. programa — 5 v. Šis tradicinis "Lietuvos atsiminimo" radijo parengimas kasmet pasižymi ne tik publikos įvairumu ir gausumu, bet taip pat lietuviška nuotaika.

S. Paleček - Lavickienė grįžo iš atostogų ir nuo 5 rugsėjo pradeda pamokas savo piano studijoje. Užsiregistruoti galima tel. Virginia 6-5213 nuo 8—10 iš ryto arba po 9 v. vakaro. Adresas: 91—49 115 Richmond Hill 18, L. I., N. Y.

Maspetho liet. par. bazaras dėl svarbių priežasčių kiek pakeistas. Bazaras prasidėjo rugsėjo 6, ketvirtadienį, 7 v. v. parapijos salėje. Bazaras vyksta be pertraukos iki rugsėjo 13 d. Kasdien vyksta laimėjimai.

Redakcijoje lankėsi iš Waterburio kleb. kun. J. Valantiejus, jo brolio sūnus dr. J. Valantiejus, advokatas, Vera Ambrozaitienė. Juos palydėjo tuo metu Waterburyje pamokslus sakęs T. Kęstutis Butkus, OFM.

Homo Klimejeris, buvęs Lietuvoje rangovas, 63 m., dirbęs Mineoloje, L. I., prie statybos, eidamas gatve Mineolos miestelyje buvo sunkiai sužeistas pravažiuojančio automobilio. Guli Mineolos ligoninėje, padarytos galvos, gerklės operacijos. Ligonis dar neatgavo samonės. Gydimu rūpinasi žentas dr. Dičpiniškaitis.

V. Bacevičiaus penktoji simfonija Komp. Vytautas Bacevičius parašė šią vasarą savo penktąją simfoniją, kuri turi tris dalis. 103 puslapių partitūra jau atiduota orkestro balsams kopijuoti. Be to, V. Bacevičius sukūrė šią vasarą porą stambesnių veikalų pianinui ir dabar rašo savo ketvirtą stygų kvartetą, kuris turės tris dalis.

Architektas J. Mulokas rugsėjo 4—5 dd. lankėsi New Yorke pas dal. V. K. Jonyną, kur apžiūrėjo daromus vitražus St. Louis naujai pastatytai lietuvių bažnyčiai. Ta proga, lydimas V. K. Jonyno, buvo užsukęs ir į Darbininko redakciją.

Kan. J. Končius, dalyvavo tarptautinėje konferencijoje pabėgėlių reikalams. Buvo 140 delegatų iš 42 kraštų. Konferencija vyko Lichtenšteine. Kan. J. Končius aplankė ir kunigaikštijos princą ir su juo kalbėjosi apie Lietuvą.

Apreiškimo parapijos šv. Vardo draugijos mėnesinis susirinkimas įvyksta sekmadienį, rugsėjo 9 d. Po 8 v. mišių bus bendri pusrūčiai, per kuriuos ir bus pirmasis po atostogų susirinkimas. Visi šios draugijos nariai raginami gausiai dalyvauti.

MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

darbą pradės rugsėjo 15 Apreiškimo parapiškos mokyklos patalpose, North 5 St. ir Havenmyer St. kampa. Mokiniai privalo rinktis į mokyklą 8:45 v., iš kur visi organizuoti eis į bažnyčią pamaldoms. Po pamaldų prasidės pamokos. Mokiniai turi atsinešti po sasiuvinį ir pieštuką. Primenama, kad tą dieną bus surenkama mokiniams skirti vasaros darbų.

Maironio mokykla kviečia visus mokyklinio amžiaus Brooklyno lietuviukus lankyti lietuviškas pamokas. Ypatingai kreipiamasi į tėvus, nuo kurių daugiausia pareina, ar vaikai lanko šeštadienį ar ne. Juk lietuviška mokykla — tai vienišė šiuo metu vieta, kur vaikai mokomi taisyklingos lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos bei geografijos, kur mūsų jaunieji išmoka daugybę liet. dainų, šoka tautinius šokius, vaidina, deklamuoja, kuria. Šiam darbu pasižvenčia visa eilė prityrusių mokytojų. Reikia suminėti, kad šeštadieninėje mokykloje vaikai ne vien mokomi lituanistinų dalykų, bet dar ir auklėjami. Ypatingai daug dėmesio kreipiamasi į vaikų elgesį, drausmingumą, pagarbą vyresniesiems, ir tok u būdu žymiai palengvinama tėvams sunkus auklėjimo darbas. Mokytojams pavyksta pedagoginėmis priemonėmis išgauti norimų auklėjimo rezultatų, ką yra pareiškę daugelis tėvų.

Tenelieka Brooklyne nei vienos liet. šeimos, kurios jaunamečiai nelankytų lietuviškos mokyklos. Šia proga malonu pabrėžti, kad Brooklyne netrūksta ir labai susipratusių šeimų. Iš tolimų gyvenviečių tėvai rūpestingai savo mažuosius kas šeštadienį atveža į mokyklą. Bet tokių pavyzdinių šeimų galėtų būti žymiai daugiau. Mokyklos Vedėja

GRACE KELLY, dabar Monako princesė, su savo vyru princu Rainier III, po vestuvių pirmą kartą atvyksta į Ameriką pro New Yorką.

BOSTONO ŽINIOS

Pradeda darba

Sv. Petro parapiškos mokykla rugsėjo 13 pradeda naujus mokslo metus. Visi mokiniai tą dieną 9 val. ryto renkasi į parapijos bažnyčią mišioms paprašyti D'evą palaimos naujiems mokslo metams.

Mokysis lituanistikos Bostone veikiančioji šeštadieninė lituanistikos mokykla rugsėjo 15 mišiomis 8:30 val. ryto šv. Petro parapijos bažnyčioje pradės naujus mokslo metus.

\$1150 Vasario 16 gimnazijai Jau lygiai 4 metai, kaip suorganizuotas Bostone būrelis Vasario 16 gimnazijai remti. Būrelis išlaiko ketvirtos klasės mokinę Valdą Siugždaitę. Per tą laiką iš būrelio narių surinkta ir gimnazijai pasiūta 1150 dol., iš jų 150 dol. asmeniškai mokinėi, kiti gimnazijai. Šiuo metu būreliui priklauso: P. Ausiejuš, Br. Bajerčius, A. Goštautas, M. Grubinskienė, Jonas ir Lola Janušiai, St. Jurgelevičius, Br. Ivanauskas, A. Ivas; M. Kavaliauskas, K. Krikščiuikaitis, V. Kubilius, J. Koncait's, Al. Lapšys, Br. Mickevičius, T. Mičiūlienė, Pr. Mučinskas, A. Paluilis, P. Pilka, G. Stapulionienė, Vl. Sirutavičius, J. Sonda, V.

Pakrikštyta Rugsėjo 2 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštytas Petro Biznkausko ir Veronikos Ivanauskaitės — Biznkauskiens sūnus Andriejus ir Jono vardais. Tėvai gyvena 119 King gatvė, Dorchester, Mass.

MIRUSIEJI Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti:

Aleksandras Zeventauskas (rugsėjo mėn. 1 d.) 77 m. amžiaus. Velionis gyveno 27 Dunlap St., Dorchester, Mass. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Juozapas Pašakinskas (rugsėjo mėn. 3 d.) 73 m. amžiaus. Velionis gyveno 197 W. 2nd St., Nuliūdimė paliko dukterį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Jonas Mikalauskas (rugsėjo mėn. 4 d.) 60 m. amžiaus. Velionis gyveno 129 Pol Goze St. Jamaica Palai, Mass. Nuliūdimė paliko žmoną, dukterį ir du sūnus. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

G. ir P. Malinauskaitės išvyko atostogas praleisti Europoje. Aplankys Vokietiją ir kitus kraštus. Norėtų pamatyti ir Lietuvą, kur jų tėvai gyvena, bet... ta geležinė uždanga.

Alfonas Jakutis su savo broliais Klemensu ir Jonu atostogų metu aplankė savo svainio Kerdejaus šeimą Rochester, N. Y.

K. Pr.

Stelmokas, Pr. Sveikauskas, Vembrė ir S. Vaitkevičius.

LDS seimas Lietuvių Darbininkų Sąjungos seimas įvyks So. Bostone rugsėjo 15—16. Seimas pradėdamas mišiomis 10 val. ryto šv. Petro parapijos bažnyčioje. Po pamaldų seks seimo posėdžiai parapijos pobažnytinėje svetainėje.

Posėdžiaus jaunimas Katalikų Federacijos kongrese, kuris įvyks Bostone spalio 12—14, jaunimas turės savo sekciją ir atskirus posėdžius. Posėdžių programos parengimui sekcijos komitetas rugsėjo 7 d. 7:30 val. vak. šv. Petro parapijos klebonijoje turės pasitarimą.

Išvyko į Scrantoną Dr. A. Kučas, kuris kelias savaites buvo sustojęs Bostone tvarkyti spaudimą jo parapijos šv. Petro parapijos istoriją, rugsėjo 6 išvyko į Scrantoną, kur nuo rugsėjo 10 vėl pradės paskaitas universitete. Likusį istorijos tvarkymo darbą toliau tęs kun. J. Klimas.

Pakrikštyta Rugsėjo 2 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštytas Petro Biznkausko ir Veronikos Ivanauskaitės — Biznkauskiens sūnus Andriejus ir Jono vardais. Tėvai gyvena 119 King gatvė, Dorchester, Mass.

MIRUSIEJI Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti:

Aleksandras Zeventauskas (rugsėjo mėn. 1 d.) 77 m. amžiaus. Velionis gyveno 27 Dunlap St., Dorchester, Mass. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Juozapas Pašakinskas (rugsėjo mėn. 3 d.) 73 m. amžiaus. Velionis gyveno 197 W. 2nd St., Nuliūdimė paliko dukterį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Jonas Mikalauskas (rugsėjo mėn. 4 d.) 60 m. amžiaus. Velionis gyveno 129 Pol Goze St. Jamaica Palai, Mass. Nuliūdimė paliko žmoną, dukterį ir du sūnus. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

G. ir P. Malinauskaitės išvyko atostogas praleisti Europoje. Aplankys Vokietiją ir kitus kraštus. Norėtų pamatyti ir Lietuvą, kur jų tėvai gyvena, bet... ta geležinė uždanga.

Alfonas Jakutis su savo broliais Klemensu ir Jonu atostogų metu aplankė savo svainio Kerdejaus šeimą Rochester, N. Y.

K. Pr.

Mirė Kazys Kalinauskas Rugsėjo 5 Bostone mirė advokatas Kazys Kalinauskas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) pirm. Savo istaiga turėjo So. Bostone

Paliko žmoną, 3 sūnus ir dukterį.

SPORTAS

(Atkelta iš 7 psl.)

ris Brazauskas išleidžia sekančio sastato ekipą: vartuose Sa. Vaitkevičius, dešinysis gynikas — Daukša, kairysis gynikas — Mileris, šoniniai saugai Jokūbaitis ir Didžbalis, puolimas iš dešinės — Didžbalis, Remėza, Steponavičius, Butrimas, Saldaitis (Starolis).

Jau prieš rungtynes buvo aiškoka, kad be Kligio vartuose mūšišiai mažoka vilties laimėti teturi. Nėgana to, vietoj sužeisto Belecko teko griebtis Saldaičio, kuris tik teniso žaisti teatvaziavęs buvo! Vis dėl to reikia pripažinti kanadiečių pranašumą. Kanadiečiai jie pralenkę mūšišius per 100 mylių. Komanda išėjo su įsakymu laimėti, kovojo ambicingai ir tikrai pasigerėtinai. Paprastas pavyzdys: mūsų gynikai Vaitkevičius, Mileris, Daukša dažnai turėjo kovoti su priešininko saugais, kurių buvo pilna aikštė. Jau pirmose rungtynių minutėse mūsų puolimui išleisus orą ir rezignavus, rungtynių našta visu savo svoriu krito ant mūsų gynimo, kuris darė ką galėjo, kad tik brangiau parduos savo kailį. Puikūs Toronto pusiniai puolikai dirguoja žaidimą. Laimė, kad jaunasis Didžbalis II, nerodydams veteranui žukui jokio respekto "kariavo" su juo dėl kiekvienos žemės pėdos. Jokūbaitis laikė Preikšaitį, iš paskutiniųjų. Šiaip jau rungtynėse aukštų žaidimo lygiu nepasizymėjo. Bet tas ir suprantama — griežtas bei kietas dengimas neleido abiem pusėm per daug pasirekšti. Baimė rizikuoti būti "kietai paimtam" vertė kiekvieną kuo greičiau atsikratyti kamuolio, ir čia aišku per greitumą nukentėdavo tikslumas. Proga laimėti meisterystę pasitaiko tik kartą metuose. Tuomi gal ir būtų pateisinamas perdėtas kietumas. Jau pirmame kėlinyje tenka gaivinti pritrenktą ir apsvaigusį New Yorko vartininką Saveikį. Antrame kėlinyje panašiai atsitinka ir Vyties vartininkui Kuliu.

Pasiūlę pasiūtišką spartą, torontiečiai išlaiko ją visą 90 minučių, ir gale rungtynių, rezignuojant net ir mūsų gynimui laimi 3:0. Nekeičia nieko ir faktas, kad su Kligiu vartuose kitokia istorija būtų buvusi. Puikūs pusiniai puolikai, pasišventusiai kovojanti saugų linija, bei kietas gynimas sudaro Toronto Vyties komandą be silpnų taškų. Komanda, kuri tikrai yra verta nešioti mūsų meisterio vardą, ir prieš kurią pralaimėti nėra per daug gėda.

Daugiau apie žaidynes skantį kartą.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
81-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčias nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAS)
Graborius-Balsamutojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake
Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

DIDŽIULIS LIETUVIŠKO RADIO PIKNIKAS

ruošiamas "Lietuvos Atsiminimų" Radijo įvyks:
Sekmadienį, Rugsėjo-September 9 d., 1956 metu

ROYAL GARDENS PARK

990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N. J.

(Vaziuojant U.S. Highway 1, pasisukite į kairę prie Lawrence St. Circle; pervažiuokite tiltą, ir prie šviesos vėl pasisukti į kairę. Autobusas nr. 62 iš Broad St., Newark, Elizabeth ar Linden priveža iki pat parko vartų).

Pradžią — 1:00 val. p.p.

Šokiai 4:00 val.

Programa 5:00 val.

ĮEJIMAS \$1.00, įskaitant visus taksus

JUS VISUS MALONIAI KVICEIA RADIO DIREKT. JOK. J. STUKAS

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.